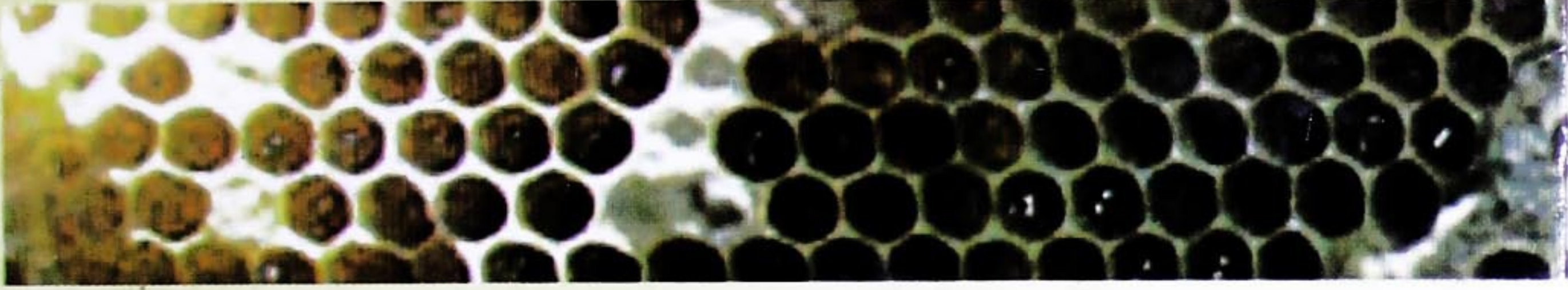

کھنڈ بھڑولی

فیاض قرشی

نکے وڈے سبھ دی اوڑھ کر دا جاں سلاماں
سُچل سائیاں میرا ناواں لکھیں وچ غلاماں

گھنٹا بھر والی (شاعری)

فیاض قرشی

(حکومت پنجاب سے 2004 کا بیسٹ پبلشر ایوارڈ یافتہ ادارہ)

111249

808.81 FAYAZ QARSHI

F95K

KHAND BHROLI , LAHORE, BAZM-E-MAULA
SHAH, 2011

176 p

1. TITLE
2. POETRY

جملہ حقوق بحق ناشر محفوظ ہیں

چھاپہ خانہ ..... کرامت سخاوت پرنٹرز، شاہ زیب مارکیٹ کوپر روڈ لاہور

چھاپہ نگار ..... بزم مولا شاہ

41-A چوہان روڈ، اسلام پورہ لاہور، 042-37159772

چھپن ورہا 2011

مئل ..... روپے

ایہہ کتاب حکومت پنجاب دے شعبہ امور نو جوانان، ثقافت تے اطلاعات

دے تعاون نال چھاپے چڑھی۔

ISBN: 978-969-8082-45-1

انتصاب

جنت و اسی

ابا جی

تے

امی جی

حرم دار

جہاں مینوں بولن سیکھایا

تے لکھن دی جانج دی

مکھڑا

۹	--- ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	فیاض قرشی سُرراں والے	-۱
۱۱	--- طاہر جمیل	کیہ پچھدے او؟	-۲
۱۳	--- فیاض قرشی	اپنے دلوں	-۳
۱۷		حمد	-۴
۱۸		محمد ﷺ	-۵
۱۹		آس دے پنچھی	-۶
۲۰		اکھیاں	-۷
۲۱		امبریں تارے	-۸
۲۲		عملاں گھصیا	-۹
۲۳		عملیں سوتر	-۱۰
۲۴		عمل	-۱۱
۲۵		اشنائی	-۱۲
۲۶		بندہ	-۱۳
۲۷		بندے دی میں	-۱۴
۲۸		بانگاں	-۱۵
۳۰		بھکھ	-۱۶
۳۱		چل چلائی	-۱۷
۳۲		چڑیاں بسیرا	-۱۸
۳۳		جھولی تیری دانے	-۱۹
۳۵		جھوٹھا خصم	-۲۰
۳۷		جھوٹھا پنڈ	-۲۱
۳۸		دانے	-۲۲
۳۹		دھیلا دھڑی	-۲۳
۴۱		دھیاں	-۲۴
۴۲		دیس پرایا	-۲۵
۴۳		دل دا کھوٹا	-۲۶
۴۵		دل دی ہوک	-۲۷

۴۶	۲۸	دلایلاں	-۲۸
۴۷	۲۹	دُکھ	-۲۹
۴۸	۳۰	دُکھ سکھ	-۳۰
۴۹	۳۱	دنیا داری	-۳۱
۵۱	۳۲	عشق دی بوٹی	-۳۲
۵۲	۳۳	حاسد	-۳۳
۵۳	۳۴	عشق دی گڑوی	-۳۴
۵۶	۳۵	عشق کتاباں	-۳۵
۵۷	۳۶	عشق دی پوڑی	-۳۶
۵۹	۳۷	جگ دا ٹھگ	-۳۷
۶۰	۳۸	جگ ہنسانی	-۳۸
۶۱	۳۹	جوگی	-۳۹
۶۳	۴۰	خیر دا بوہا	-۴۰
۶۷	۴۱	کھنچیا ویلا	-۴۱
۶۹	۴۲	گگھو گھوڑے	-۴۲
۷۰	۴۳	کلڑی جلوئی	-۴۳
۷۲	۴۴	لعنتی ٹولے	-۴۴
۷۳	۴۵	لارے	-۴۵
۷۴	۴۶	لاوا	-۴۶
۷۶	۴۷	لیکھاں مارے	-۴۷
۷۷	۴۸	من دے چور	-۴۸
۷۸	۴۹	ماں دے سکھ	-۴۹
۸۰	۵۰	ماپے	-۵۰
۸۲	۵۱	مسئلے	-۵۱
۸۴	۵۲	میری نکلے چانن	-۵۲
۸۶	۵۳	مٹھوی بھاشہ	-۵۳
۸۷	۵۴	موتی	-۵۴
۸۹	۵۵	مسیحاں	-۵۵
۹۱	۵۶	ٹھیار	-۵۶

۹۳	پیلے مکمل	-۵۷
۹۴	پیڑ	-۵۸
۹۵	پیاردے مکمل	-۵۹
۹۶	رب دا بندہ	-۶۰
۹۸	راجے چنگڑ	-۶۱
۹۹	رنگ برنگے مکمل	-۶۲
۱۰۵	رانجھن میرا بے مہارا	-۶۳
۱۰۷	رانجھن یار	-۶۴
۱۰۹	رند	-۶۵
۱۱۰	رسیا رانجھن	-۶۶
۱۱۱	رت بہاریں	-۶۷
۱۱۳	سچا کوڑا	-۶۸
۱۱۴	سہیلیاں	-۶۹
۱۱۶	سپاں نوں کھیر	-۷۰
۱۱۷	شردی بین	-۷۱
۱۱۸	شردی شان	-۷۲
۱۱۹	شردی چارو	-۷۳
۱۲۰	شرشرک	-۷۴
۱۲۱	شیطان	-۷۵
۱۲۲	شوہدا	-۷۶
۱۲۳	سچل گلاں	-۷۷
۱۲۴	سچل رشتے	-۷۸
۱۲۵	سچدا سودا	-۷۹
۱۲۶	سچدے لوکاں	-۸۰
۱۲۷	سچدی بھاشا	-۸۱
۱۲۸	سویرا	-۸۲
۱۳۰	اوکھا ڈنگ	-۸۳
۱۳۲	اوکھے پنڈے	-۸۴
۱۳۴	اولاداں	-۸۵

۱۳۵	ویلا	-۸۶
۱۳۶	وچار	-۸۷
۱۳۸	ززلہ	-۸۸
۱۳۹	ذاتاں	-۸۹
۱۴۰	باوا	-۹۰
۱۴۱	چھنڈ	-۹۱
۱۴۲	دیس تہاڈا	-۹۲
۱۴۳	دوتی	-۹۳
۱۴۴	گھر	-۹۴
۱۴۵	غرور	-۹۵
۱۴۶	غم دے بھلے	-۹۶
۱۴۷	جگ	-۹۷
۱۴۸	کھید تماشہ	-۹۸
۱۴۹	کبر دے زکھ	-۹۹
۱۵۰	لیراں	-۱۰۰
۱۵۱	مائی	-۱۰۱
۱۵۲	مائی حلیمیاں	-۱۰۲
۱۵۳	مار اڈاری	-۱۰۳
۱۵۴	مٹی	-۱۰۴
۱۵۵	پار لنگھادے	-۱۰۵
۱۵۶	پھوڑی	-۱۰۶
۱۵۷	ساک	-۱۰۷
۱۵۸	اوکھا روگ	-۱۰۸
۱۵۹	انت ویلا	-۱۰۹
۱۶۰	لغت	-۱۱۰
۱۶۹	تعارف	-۱۱۱
۱۷۰	شجرہ نصب قریشیاں	-۱۱۲
۱۷۱	بزم دیاں پنجابی کتاباں	-۱۱۳
۱۷۲	بزم کی اردو کتابیں	-۱۱۴

فیاض قرشی سُراں والے

اک فقیر صد لارہیا سی ”بابا اللہ دے ناں دا کجھ دے دے“ اپنی دیرنوں اک باؤ
 شاؤ فقیر دے سامنے آ گیا۔ تے فقیر نے باؤ ولے ہتھ ودھا کے پھر صد لائی۔ اگون باؤ نے آکھیا
 اللہ لوکا! تینوں دین لئی میرے کول کجھ نہیں۔ جے تیری لوڑ پوری ہوندی اے تے میری MBA
 دی ڈگری حاضر ہے۔ فقیرنوں بڑا غصہ آیا اس چھیتی نال چولے وچ ہتھ پایا تے آکھن لگا توں
 میرے کولوں میری CA دی ڈگری لے لا۔

فیاض قرشی ہوراں جدوں ایہہ واقعہ سنیا تے اوہناں نوں اپنی مکینیکل انجینئر دی ڈگری
 کسے نال وٹاؤن دا حوصلہ نہ پیا۔ اس لئی اوہ سدھے عرب شریف چلے گئے۔ ہن اوہناں واسطے
 عرب توں پاکستان دا پندھ نچ اے جیویں لاہور توں اسلام آباد۔ پر اس ہجرت دے باوجود ماں
 بولی دی کھج نے اپنا زور نرم نہیں پین دتا۔ شاعری تے ہور لوک وی کردے نیں پر ایہناں دی
 شاعری وچ خاص نکل ایہہ ہے کہ اے جو کجھ کہنا چاہندے نیں اوہدے بارے اوہناں دا
 concept بڑا clear اے۔ ایہناں دی شاعری وچ سانوں یکتائی دا سنہیا ملدا اے محبت تے
 سلوک دا پیغام ملدا اے۔ نفرت تے شیطانیت توں پرے پرے رہن دی مت ملدی اے
 تے ایہو ای انسانیت دا خاصہ اے۔ اس توں اڈ انجینئر ہوراں نے پرانے بابیاں والیاں سنتریاں
 وی واہواریاں ہوئیاں نیں ایہناں نے ماتریاں، فعلن، فعلوں، فعول وغیرہ دے جھنجٹ توں دور
 رہ کے وکھرے سجا دی شاعری کیتی اے۔ آپ گا کے، سُر لا کے، گدا پا کے یا طبلے دی دھاپ
 تے اپنے کلام نڈں سدھ کردے نیں۔ میں ایہناں دی ویڈیو وی تکی اے تے ایہناں نوں
 گاوندیاں وی سنیا اے تے میں ایہناں نوں دور حاضر دا عنایت حسین بھٹی منیا ہناں نہیں رہ

سکدا۔ ایہناں دے گاؤن دا انداز سگوں اوہناں والا اے اللہ جانے قرشی ہوراں عنایت حسین
 بھٹی نوں اپنی اکھیں تکیا وی اے کہ نہیں پر مینوں تے ذرا جناں فرق نظر نہیں آیا۔ ایہدی وجہ شاید
 ایہہ ہووے کہ قرشی ہوراں دا طاہر جمیل نال کافی بہن کھلون رہیا اے تے طاہر جمیل تے عنایت
 حسین بھٹی دو قلبوت اک جان رہے نین۔ ہو سکدا اے ایہہ فن طاہر جمیل دی ایہناں نوں
 روحانی طور تے مل گیا ہووے۔

میری دعا اے کہ قرشی ہوراں دی شاعری تے گائیکی نوں عنایت حسین بھٹی والی
 نامتا نصیب ہووے۔

(آمین)

ڈاکٹر میاں ظفر مقبول

کیسہ چکھدے او

پنجاب وچ بڑے بڑے فن دے سچے گیانی ہونے ہین تے ہون گے پرمن داسچا
 ٹانواں ٹانواں ای ہویا ہے تے ہونے گا۔ فیاض قرشی اک اچھا شاعر اے جسے فن نالوں بوہتی
 محنت من تے کیتی اے اودھی شاعری ول جہات پائیے تے اودھے من دیاں سچائیاں دیاں
 گواہیاں حرف حرف وچ دسدیاں نیں۔ اودھے سامنے اک مقصد اے اوہ مقصد صوفیانہ نظریہ
 اے اوہ فعلن فاعلن دے گورکھ دھندے وچ پے کے اپنی گل دے ابلاغ نوں دا نہیں لاسکیا
 ایہہ اودھا عیب نہیں اودھی خوبی اے اودھنے اپنے قارئیاں نوں بے راہ روی دے پینڈے نہیں
 پایا زلفاں، بلھاں رُخساراں دی دلدل وچ نہیں کھوپیا سگوں حق سچ دی سدھی شاہراہ تے ٹرن دا
 حوصلہ دتا اے۔ کہن نوں فیاض قرشی کسے دے سرتے وی ایہہ پگ بنھ دین کہ بھئی میں شاعری
 فلاں کولوں سکھی اے ایہہ اودھا وڈا پن اے۔ اصل گل ایہو اے پئی اوہ اپنے جذبیاں دی
 معصومیت دا بالکا اے۔ اودھنے اپنے گرد نال خوب بھائی اے۔ اودھے اک اک شعر چوں
 اودھی سچائی تے معصومیت ڈھلکاں مار دی پئی اے فیاض قرشی میاں محمد بخش، بلھے شاہ، بابے
 فرید تے سلطان باہو دا فکری مرید اے تے اودھناں دے نقش قدم تے ٹرن تے لوکاں نوں
 ٹورن دیاں کوششاں وچ رجیا اے۔ کہندے نیں پئی کولمبس نے امریکہ دریافت کیتا لیکن
 کولمبس دے دریافت کرن توں پہلاں وی امریکہ موجود سی۔ ایہو حال میرا تے فیاض قرشی دا
 اے۔ میں ایہہ ہیرا بنایا نہیں لسمیا اے۔ میں اوہنوں اگے ودھن دا مشورہ ضرور دتا سی۔ دوڑ
 ایہدی اپنی اے۔ فیاض سچ دے پینڈے دا پاندھی اے۔ اودھنے ایس راہ دیاں اوکڑاں نوں
 پیراں پٹھ مدھ مدھ کے ایس سولاں تے روڑیاں کھاہدے راہ نوں نویں نسل لئی آسان وی کر

جھڈیا اے۔ فیاض قرشی نوں جیہڑے لوک جان دے نہیں اوہ من دے وی نہیں کہ قرشی اک
 کھرا سوہناتے سچا بندہ اے۔ اُونہ کدے اپنے دشمن نال دی مندا نہیں بولیا۔ اوہ اک شریف
 انسان اے، بے ضرر اے، پیار کرن والا تے دوجیاں دے کم آن والا انسان اے تے اپنے کم
 نال مخلص اے۔ اُوہدی شاعری، اُوہدے اپنے وانگ اے صاف سُتھری معصوم تے من کچھویں
 اے۔ فیاض قرشی نوں جہڑی پذیرائی اُوہدی شاعری راہیں ملی اے بڑے بڑے لکھاری اوس
 پذیرائی نوں ترسدے گمنامی دی دلدل وچ دھسدے چلے گئے پر قرشی نال آسماناں نے بڑی وفا
 کیتی تے اُوہدی شاعری وا دے دوش تے پیلاں پاندی جدید میڈیا راہیں دنیا دی نگر نگر تے
 پہنچ گئی ہن تے فیاض قرشی نوں سنن والیاں وچ بوہت سارے لوک اوہ نہیں جہاں قرشی نوں
 دیکھیا نہیں۔ میں تہاڈے تے فیاض قرشی دے درمیان کندھ نہیں بننا چاہندا۔ فیاض قرشی دی
 شاعری تہاڈیاں اکھاں سامنے اے، ایہہ گوہ تے ایہہ میدان ٹسی میتھوں کیہ پچھدے او۔ لوؤ
 ایس ہیرے دیاں ڈھلکاں آپوای دیکھ لو۔

میں اسکی شاعری پہ تبصرہ ہی کیوں کروں طاہر
 اگر خود عطر بولے ہے تو کیوں عطار بھی بولے

طاہر جمیل

ناظم کاروان فکر جدہ سعودی عربیہ

اپنے ولوں

دیکھیا جائے تے زندگی دا پنڈا اُس آبشار دے ترے پانی ورگا اے جہڑا پہاڑاں دیاں اوکڑاں کنڈے تے روڑیاں وچوں لنگدا ہویا ندی نالیاں دے رُوپ وچ آخر اپنے آپ نوں سمندر وچ سُٹ کے اپنی ذات نوں غرق کر لیندا اے، تے کوئی اجیہا حال بندے دا وی اے ایس جگ تے آوندا اے اپنے اپنے کرب وکھا کے واپس اُتر جاندا اے اللہ تعالیٰ نے ایس جگ تے بندے نوں سب توں نوکھا بنا کے گھلایا پر بڑے دکھ نال ایہہ کہنا پنڈا اے کہ بندہ اپنے سوہنے رب دیاں دسیاں راہواں توہٹ کے تے شیطانی راہواں ول اُتر پیا اے، اُوہ جگ دیاں رسماں ریتاں وچ گجھ اجیہا گھب گیا اے۔ اُوہ سرے تو ای بھٹل گیا اے کہ اُوہا دنیا تے اون دا اصل کارن کیہ سی۔ اُوہ کر کیہ رہیا اے۔ میرے بھراؤ تے بھئیوں میں وی اُوہناں ورگا ای اک بندہ واں تے میں وی کوئی ایڈا چنگا کم کوئی نہیں کیتا جیہدے اُتے میں اطراندا پھراں۔ بس اینا ضرور اے کہ کسے یتیم دا مال نہیں کھادا۔ تے اس توں اڈ کے وچ کیڑے نہیں پائے تے چغلی نہیں کیتی باقی رہ گئی گل نماز روضے دی تے ایہہ میرا سوہنا ای جاندا اے۔ قبول کردا اے یا نہیں ہر ویلے اُہدے حضور دعائے ایہو منگی اے کہ میرا سوہنا رتا میری کیتی کتری نوں قبول کریں میں جو کوئی نماز پڑھی تے دلوں پڑھی اور عمر بھر روزے خلوص دل نال رکھے۔

رہ گئی گل شاعری دی۔ ایہہ کدوں تے کس طرح وارد ہوئی ایہدا میں چھوٹا جیہا جواب دیواں گا کہ شاعر جماندروں شاعر ہوندا اے تے میں وی بارہ فروری ۱۹۴۲ء نوں ضلع سیالکوٹ تحصیل ڈسکہ دے پنڈ جا کے چیمیاں وچ اکھ کھولی۔ ایہہ اک خدا داد صلاحیت اے اُوہ سوہنا جنہوں چاہے دیوے ایس صلاحیت دی کانٹ چھانٹ ویلے دے نال نال ویلے دے اُجالے تے دور اندھیریاں وچ ہوندی رہندی اے جد ایہہ کانٹ چھانٹ دا عمل پورا ہو جاندا اے تے فیر اک شاعر دے اظہار دا رُوپ دھار لیندا اے یا فیر جو چیز اللہ تعالیٰ نے اپنے بندیاں نوں دتی ہوندی اے۔

جیہڑے بندے نے میرے ورگے پنڈو جئے بندے نوں شاعری ول ٹوریا اُس

بندے نوں میں ساری عمر نہیں مھل سکدا اُوہ ایذا شفیق تے حلیم انسان سی کہ میرے کول اجیہے سوہنے تے نویکلے حرف وی نہیں جو اُوہدی تعریف وچ کہہ سکاں اُس محترم ہستی دا ناں اے طاہر جمیل "مینوں بڑے دکھ نال ایہہ کہنا پیندا اے کہ اج اُوہ عظیم ہستی اُوہ پیار و نڈن والا بندہ ساڈے وچ موجود نہیں میری آخری ملاقات اُس ہستی نال کبابش ریستورینٹ جدہ وچ ہوئی کیونکہ اُس ہستی دا زیادہ تر قیام جدہ وچ سی تے افسوس از حد افسوس کہ میرے جدہ توں پاکستان آن توں تقریباً دس پندرہ دنوں بعد اُس ہستی نے ایس جگہ توں پردہ کر لیا اللہ تعالیٰ اُوہنوں کروٹ کروٹ جنت وچ جگہ عطا کرے (آمین ثم آمین) اُوہناں دی سنگت وچ رہندیاں میں جہڑی پہلی غزل لکھی سی اُوہ اُردو دی سی اُوہدے شعر گجھ انج نہیں۔

تیری جب یاد آتی ہے تو بن گلزار ہوتے ہیں

میں آنکھیں بند کرتا ہوں تیرے دیدار ہوتے ہیں

حالے میں شاعری دے پینڈے ول پیا ای ساں کہ میری ملاقات ضلع شیخوپورہ دے پنڈ ملیاں کلاں دے چوہدری محمد الیاس نال ہوئی جسے ستاری عمر سکول دا بوہا تک کے نہیں سی دیکھیا اُوہدے کول اینا علم۔ میری عقلوں ایہہ گل باہر اے بس ایہہ سمجھو کہ اللہ نے اُوہدے اندر کوئی کیسٹ فٹ کیتی ہوئی اے۔ جتھوں تک کلام دا تعلق اے۔ بابا بلھے شاہ، بابا فرید، وارث شاہ، میاں محمد بخش تے ہور بہت سارے بزرگاں دا کلام اُوہنوں حرف بحرف یاد اے گل مکدی ایہہ ہے۔ کہ اُوہنوں سن کے میرے اندر دے فیاض نے اللہ اگے ایہہ عرضی پائی کہ میریا سوہنیار با مینوں وی پنجابی لکھن دی صلاحیت دے جہڑی منظور ہوئی تے اج میں تہاڈے وچ شاعر دی حیثیت نال موجود آں۔ ایہہ اُوہدا میرے ورگے کوڑ مغز تے بہت وڈھا احسان اے۔ جیہدے میں ساری حیاتی وی شکر ادا کردا رہواں تے تاں وی ادا نہیں ہو سکدا۔

فیر ایہہ سلسلہ فر پیا تے میں بہت سارے گیت لکھے جہدے وچ گجھ مزاجیہ تے گجھ جگ دی راہ روی دے نال میل کردے نیں۔ فیر طاہر جمیل دے کہن تے میں اپنے گیت خود گائے مڑ گیتاں دی البم تیار کیتی تے اُوہدے وچوں اک گیت لاہور تے لکھیا جہدے اوتے میں ڈھیراں پیسے لا کے بڑی سوہنی ویڈیو بنوائی اُس ویڈیو نوں بڑی نامتالی اُوہ اج وی کئی پرائیویٹ چینلاں تے چل رہی اے جہدے بول گجھ انج نہیں

دیکھو لاہور دے نظارے جہدے وکھرے نے رنگ

مایا والے دین دیگاں موجاں مار دے ملنگ

اس تو پہلاں پنجاب ٹی وی تے میرا انٹرویو ہویا، دوسرا روہی چینل تے ہویا، پوری دنیا دے منے پرمانے فنکار عمر شریف اک وار جدہ آئے تے اوہناں نے میرا انٹرویو پنجاب ٹی وی تے دیکھیا ہویا سی۔ ملاقات ہوئی تے مینوں اوہناں فرمائش کیتی کہ فیاض صاحب میرا جدے وچ پروگرام ہو رہیا اے تے ٹی وی اک گیت میرے پروگرام وچ ضرور گاواں اس پروگرام وچ جدہ دا کونسلر جنرل محترم ضیغم الدین اعظم صاحب تے چوہدری شوکت صاحب وائس کونسلروی تشریف فرما سن۔ جیہدوں میں اپنا گیت گایا تے مینوں بے پناہ داد ملی۔ ایس توں اڈ کونسلر صاحب نے فون کر کے وی مینوں وڈایا۔

میری شاعری دے پہلے پرانے تے اللہ دے فضل نال تہانوں کسے وی دوجے شاعر دی چھاپ نظر نہیں آوے گی۔ میں جو کج وی لکھیا اے سب میرے سوہنے اللہ دی دین اے۔ میں پنجابی تے اُردو دونوں زبانوں وچ شعر کہے میں پر پنجابی کہن دا ڈھنگ اللہ نے مینوں کجھ دکھرایا اے جیہدے اُتے میں خود وی حیران آں کہ نہ تے میں پنجابی پڑھی تے نہ ای کوئی ایڈا پنجابی نال واہ رہیا ساری عمر سعودی عرب، دوبئی، قطر، اُردن تے سوڈان ورگے صحرائے ریگستاناں وچ ٹگر پانی کما دیاں لنگھ گئی ایس توں اڈ ۱۹۷۵ توں لے کے ۱۹۹۷ تک میں ہر سال امریکہ وی جاندا رہیا۔ امریکہ جان دے نال نال میں میکسیکو، جرمن، سوئزر لینڈ، لندن وی دیکھیا۔ جتھے اللہ دی اس دھرتی تے سوہنے تے رنگ برنگے دکھرے رنگ دیکھن دا سہا ہویا میں ایس دین تو اُس ذات دا جہاں وی ٹھکر ادا کراں تھوڑا اے، میری شاعری رسالیاں وچ گھٹ چھپی اے پر میرے سامعین دے دلاں وچ گھر کر گئی اے۔

ادبی دنیا دی رلت وچ مینوں اک اجیہی بے لوٹ شخصیت ملی جیہداناں ڈاکٹر میاں ظفر مقبول اے۔ جیہناں دا شکریہ ادا کرن یوں ہناں میری گل ای مکمل نہیں ہوندی۔ ایہناں نے نہ صرف میری پنجابی املا نوں پوچا پوچھی کیتی سگوں کجھ نظمان دی نوک پلک وی سدھی کیتی۔

اللہ تعالیٰ میاں ظفر ہوراں نوں ڈھیراں انعامات توں نوازے۔ (آمین ثم آمین)

فیاض قرشی

حمد

حمد خدا دی کر لے بندیا کر لے دور ہنیرے
دھو کے عیبی من نون مورکھ بہہ جا ہر دے دیہڑے

جگ سیاپیاں وچ تون رُجھیا سرتاں مول نہ پاویں
جیہڑے راہیں اج تون ٹریا کجھ نہ اوتھوں پاویں
ملنے تینوں گھپ ہنیرے اوہناں راہیں اگیرے

من تون کھوٹا جیبوں کوڑا جھوٹھ تیرا ورتاوا
عیب دی ہٹیوں ان کماویں شر تو پاویں شادا
ڈھکنا جد تون دیس نموشاں وسنا گھپ ہنیرے

ات خدا دا ویر او قرشی لٹ غریباں شوکیں
میرے ورگا ہور نہ کوئی ایسے گل نون کوکیں
واگ تیری جد سائیاں چھنی کسے نہیں آنا نیڑے

محمد ﷺ

بشر وی اُوہا نور وی اُزہا جانے کُل خدائی
جس نے سارے نبیاں تو سوہنی شان اولڑی پائی

م ! محمد ﷺ ناں اُس پایا م ! مکے وچ جایا
م ! مدینے جا کے سوہنے ﷺ ڈیرہ اتی لایا
کفر نوں پھنڈ کے قبرے پایا دین دی جوت جگائی

آپ ﷺ آئے اُت اسماناں حوراں ڈفلی وجائی
ملکاں حمد خدا دی جھپ جھپ کیتی خوب پڑھائی
کھیر پیاون آپ ﷺ نوں لوکا دائی حلیمہ سی آئی

آپ ﷺ تو پہلاں دھیاں نوں لوکاں جیندیاں قبرے پایا
سوہنے سائیاں منکر ہو کے بٹیاں نوں سائیں اپنایا
آپ ﷺ نے آ کے بُت اشناساں رب دی پوتھی پڑھائی

آس دے پنچھی

لکھ پھرولاں کل دیاں گلاں گل نہیں لہدی کوئی
خوبے کبھری گلوں رُسیا میرا ڈھولن ماہی

کھدو پھرولیاں گجھ نہیں لہدا ایہہ نہ گل وسارو
آس دے پنچھی اڈ وی جاون ہمتاں مول نہ ہارو
سکھ دے ویلے ہر کوئی ساجھی دکھ دے ویلے نہ کوئی

لیکھاں باجھ نہیں ملدا یارو در وی سوہنے سائیاں
آس مراداں اُسے تیکر جس نے پھائیاں لائیاں
باراں ورھے تے اماں حوا " آدم لئی سی روئی

دین دھرم نوں کسے نہ جاتا لٹیاں موج بہاراں
ڈھائے مصلے دکھ دکھیرے مر گئے وچ ہنکاراں
شر نوں قرشی کریں سلاماں خیر دی لا کے لوئی

اکھیاں

لڑ جاندی جدوں اکھ پلے چھڈ دی نہیں ککھ
 بندہ رُل جاوے انج جویں زلدا اے ککھ
 جان دُکھان دے حوالے راتیں لگدی نہیں اکھ

لیھے گجھیاں اوہ تھاواں جگ وکھرا ای بھالے
 کھوہ کے نیندراں اوہ دن ڈاہڈا اوکھا ای گزارے
 رہ کے جگ وچ بندہ لگے سب کولوں دکھ

ڈُبا سوچاں دے اوہ پانی کوکاں اپنیاں مارے
 ڈوہنی یاداں دی رچا کے ویلا اپنا اُسارے
 منگے رب توں دعاواں میری لج لھیں رکھ

امبریں تارے

سُجڑے ساتھی دین خدا دی صفتوں امبریں تارے
 یار کوڑے جند عذابیں پان نصیباں مارے
 ہُن کمائیاں کردے جہڑے رب نون اُوہا پیارے

سُچل سوچاں پیار و ہاجو جگ تے ہُن ہزاراں
 ان حراموں جس تن کھاوا لُٹ کے لوک بازاراں
 کجھ نے کیتیاں جگ تے کھٹیاں گج نون انتیں وارے

قدر بزرگاں مول نہ جانن اج دے فصل بٹیرے
 چُھپ چھپیوں عیب کشائیاں چھبھوں تیرے میرے
 دکھ بزرگاں سٹ دے جیویں وڈدے خشبیں آرے

علموں کورے سُرتاں مارے سوچاں محل چو بارے
 پڑھ سکولوں چار جماعتاں لہدے ٹھاٹھ نظارے
 عیبی فصلوں کرن کمائیاں پھردے رجب ہنکارے

وچ مستیں مہارتز قرشی ٹھگ نشیاں ڈیرے
 بی کے ڈگدے وچ بازاراں کھاندے ٹھیڈے ٹھیرے
 گھر نہیں اوڑ دے اودوں تیکر ڈب نہ جاون تارے

عملاں گنھیا

عملیں گنھیا ان جے کھاویں ہار چند نہ کوئی
اللہ ہو دا ورد جے پاویں ہو وی من وچ لوئی

ماں پیو جائے غیراں سب نے رل مٹی وچ جانا
سب نے اپنے عملوں کرموں اجر خدا تھیں پانا
کار توں ایسی کر جا بندیا کل نوں پاویں ڈوھوئی

چھڈ دے کار کلاں قرشی پھڑ لے شوہ دا پلا
جگ رسائی شر اشنائی کرسن تینوں جھلا
کل نوں تیری جھولی اُوہا فصل توں جیہڑی بوئی

عملیں سوتر

میں زھڑا رانجھن گھیر لیا
سوہنے عملیں سوتر ائیر لیا

ہن جگ دریاواں وڑنا نائیں
مڑ قہر سمندراں مرنا نائیں
مگھ ریت رواجوں پھیر لیا

میں زھڑا رانجھن گھیر لیا
سوہنے عملیں سوتر ائیر لیا

بھاہ ہجرتیں چوکھاں بن بیلے
دے درشن ہون بن میلے
میں سیتا پھٹ ادھیڑ لیا

میں زھڑا رانجھن گھیر لیا
سوہنے عملیں سوتر ائیر لیا

ہن مُرشد جتڑی کس کارے
ہن قرشی ریناں کت سارے
میںوں اُدکھے کاراں وہیر لیا

میں زھڑا رانجھن گھیر لیا
سوہنے عملیں سوتر ائیر لیا

عمل

چھڈ دے جگ دا گورکھ دھندا جگ نے کم نہیں آنا
کل نون مورکھ کہڑے عملاں اُوہدی عدلیں جانا
اج دے لائے رُکھ دا پھل جھولی تیری آنا

آئڈ گوانڈ نون لُٹ تون بندیا اپنی شان ودہای
چور ٹھگاں دا پانی بھر بھر جان تون اپنی گوانی
بجنا جد تون اُوہدے ویہڑے آن وی مر مک جانا

پی نون اپنا میت بنا لے چھڈ دے جگ دا کاسہ
میں دے بُت نون کڈ وجودوں ساڑ دے اُوہدا لاشہ
جگ رسائی کم نہیں آئی عملاں کم اُت آنا

کار تون ایسی کر جا قرشی جگ تے ہوئے نشانی
قبر تیری تے دیوا چکے جن جیوں آسمانی
جس مٹی دا باوا تون ایں رل اُوہدے وچ جانا

اشنائی

میں نون مورکھ ماریں جیکر خیروں ملے اشنائی
میں تے ول ول مار کے بندیاں کر دیوے ہرجائی
ملاں قاضی کہہ کہہ ہارے توں نہ پلڑے پائی

مٹھری جیبوں کوکے جیوں لہدے یار نون یاراں
کشب کراوے کوڑ کوڑے ملدا وانگ بھراواں
کیہڑے راہوں گھر نون جاواں دے نہ مینوں دکھائی

جد میں جاواں پی دے ڈیرے ٹورے پٹھیاں ٹوراں
دلاں تے نقباں لاوے جیویں وار کریندے چوراں
مار لیا جہاں میں نون قرشی کردے خیر کمائی

بندہ

سب توں دکھرا ساعد بنا کے ٹھگ وی نال اک لایا
 جس نے جوآ آدم تائیں، جنتوں باہر کڈایا
 اُسے مورکھ امبروں آ کے بشریں آڈھا لایا

سونہہ تیری میں جوٹھ نہ آکھاں سب توں سوہنا توں این
 جگ وی جوٹھا ہر شے جوٹھی سب تھیں سچا توں این
 مگن فیاء کون دے چاکوں پارا مینوں بشر بنایا

صفتاں تیریاں کرکر میں یارا رند کلال سناواں
 سنگ رچا کے جوگیاں والا ہوک محمدی ﷺ لاواں
 جس وی آکھیا مجنوں مینوں ہکر میں تیرا منایا

بندے دی میں

ہر شے مرنا میں نہ مرنا از لوں کہندا آواں
میں جے مرے تے شکر خدا دا من مراداں پاواں

پڑھ پڑھا کو کوڑ کتاباں اکھڑ راہوں جاوے
ہو کے چاکر میں دا مورکھ ول فریباں پاوے
بھر لوے جد جھوٹھ بھڑولا مل دا نویاں تھانواں

کار کلالاں شیوا تیرا شان فقیر نہ جانیں
بھاوے تینوں دنیا داری جگ اوڑک نہ جانیں
خیر کمالے کل نوں بندیا پنج لیں سکھ دے ساہواں

سوہنے سوانہ کالی کملی والے کیتیاں سوہنیاں گلاں
میں نوں مارو من تہاڈے مٹھ سن حُب دیاں ولاں
جھول فقیری اوڑیں قرشی پاویں سوکھیاں راہواں

بانگاں

ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

دین دھرم نوں ونج اُس جاتاں ٹھگ ٹھگوریاں دا بن داتا
شر اشنائی اُس دی چھاتا قہر خدائیوں مول نہ ڈریا
ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

پڑھے صلاتاں ریند تکذیبیاں در دروغیاں شر تجویذاں
لوکاں گھر گھر دے تعویذاں آپوں شر دے بوہے وڈیا
ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

ونج کلالوں روکڑ پاوے پڑھ پڑھ مسلے دوئیاں پاوے
شر کمائیوں ڈوگراں کھاوے غیبت پائیوں ڈھڈ سو بھریا
ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

محل چو بارے ٹھاہراں پائیاں چور ہنگاں سو مرشد سائیاں
 نیکو کاراں کیڑے پاوے اپنے عملوں سولی چڑھیا
 ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

آپے شاہ تے آپے پر جا بے گن ونبھلی ورگا واجا
 پاپ گناہوں مول نہ ڈردا خیرنوں چھڈ اُس شرتھیں پھڑیا
 ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

آکھے قرشی مہاٹڑ یارو مرشد سانجھیں مول نہ ہریا
 ملاں بانگاں دے دے مریا لوکی تر گئے آپ نہ تریا

بھکھ

جگ دی بھکھ نہیں مردی بندیا مگدی جتد نمائی
بھکھ دی گڑوی بھر دیاں تیری جانی ہنڈ جوانی

ہوویں کدی ناں شاکر اُدہدا اولڑا تینوں بنایا
لا کے مٹھڑے میوے شجراں راکھا تینوں بٹھایا
اُوہنوں پڑھ لے وج قرآنیں عملوں ہوویں گیانی

جھوٹھ آلاپیں سچ نہ بولیں ان حلال نہ کھاویں
چھڈیا نہیں توں مال پیماں اُوہنوں دی پیٹے پاویں
جگ تے بندیا چار دیہاڑے رات قبر وج آئی

کبر دی کندے چڑھ توں بولیں اُچیاں میریاں شاناں
محل کے رب دیاں گلاں آکھیں میں کسے کیہ جاناں
کل لوں تیرا کھاتا کھلنا شے نہیں کم کوئی آئی

چل چلائی

اپنی آن نوں ویکھیں بندیا دوئیاں وی لے ویکھ
 لکھدا اے جو قرشی یارا او وی پڑھ کے ویکھ
 من دا بوہا کھلے تیرا جاگن سترے لیکھ

اج دے لوکاں اپنے کل توں بھورا خیر نہ پائی
 باپیاں ویلا اوکھا آوے کر دے چل چلائی
 وتھ نہ پاندے عیب کمائیوں سچ کے کرن برائی

اج دا بچیا کل توں وڈھنا ویلے گل مُکائی
 جس پہلی دا اج توں اکھا اوہا تیری کہانی
 ہر شے تیتھوں رُس جانا اے تت گھڑی جد آئی

اج دے دانے پھل مکھانے ساتھوں ودھ توں پائے
 ساڈی جھولی ثمر اوہناں دا رُکھ جو وڈھیاں لائے
 کھنجا ویلا پنکھ اڈھارو مُڑ نہ دین پھرائی

چڑیاں بسیرا

جہڑے لوکاں خوف خدا دا یڈ اللہ فوق ایدیگم
 سوہنے تے گل مکائی سجنوں فاڈکرونی اڈ کرگم
 دین خدا دا سُجرا دیوا انہیاں کر دے سویرا

جہڑے پنچھی رل جان عڈاریں ڈر نہ گنڈیاں پھائی
 مر دے وچ اکلاپے جہاں ٹھاہر نویکلی پائی
 رُس جاون جد پیار دے ساتھی مُڑ نہ پاندے پھیرا

جگ نوں بھیڑا کدی نہ آکھو جگ تے رب نے بنایا
 بھیج کے آدم حوا نوں اُونہنے جگ دا مان ودھایا
 جگ تے جیوڑا لانا ٹوٹا جگ تے چڑیاں بسیرا

سوہنے ساتھی سیپ دے موتی لاناں امبریں تارے
 زر زمینوں زن توں سوہنے نہ کوئی پان پواڑے
 ہس نبھاندے اُکھا ویلا کیہ تیرا کیہ میرا

کعبے جا جا پھاوا ہويا گھنڈ نہ دل دی کھولی
 عمر گنوائی گج نہ کھٹیا بھر لئی عیبوں جھولی
 وِتھ پائی عیب کماٹیوں ہتھ پھڑے ہن کھیڑا

ویلا پیاں جو بلد او یارو کڈے نہ کھو دا گھیرا
 کلے کھلوتا کھورو کڈ دا ہلیں جتیا بھیڑا
 اتھرا مال کیلے ڈھک دا دینیں قصائیاں ویڑا

سولان روڑے چگدے جاؤ جھڑے راہ وی جاؤ
 دھیلا نہ دمڑی پلئیو خرچہ ہن کماندے جاؤ
 کرو نہ غیبت عیب کشائی اوہدا اجر بھیرا

اج دے بوتھیاں لوکاں یارو رُخ دولڑیں پائے
 اک تیں پاندے ذکر خدا دا دوئیاں قہر کمائے
 دین دے ناں توں لٹ غریباں کر دے لب لبیرا

چل او قرشی اوتھے چلیے جس تھاں مرشداں ڈیرہ
 کیہ دینا اوہناں دنیا داراں ٹھگی جہاں دا ورطیرا
 جگ تے چانن چار دناں دا مُڑ تے گھپ ہنھیرا

جھولی تیری دانے

جھولی تیری دانے بندیا دانا بن جاویں
تیری توئیں دشمن کھاؤں جہاں توں کھند کھاویں
اپنا کیتا کرایا یارا دوجیاں متھے لاویں

ڈنگر مریا راکھا آکھے اُجڑے اج اوہ بھانے
توں مرے تے لوکاں کہنا ڈھکیا ٹھگ اج تھانے
خیر کمالے جگ تے بندیا پنج عذابوں جاویں

چڑھ کمر دے کونٹھے اج نہ پیر زمینیں پاویں
رجھ کھاؤں دی مستی تینوں اُچی اُڑھانیں جاویں
لٹ غریباں اج توں کھاوا کل لئی قہر کھاویں

ویر دا رنگ نہ روپ او قرشی جہن ہون پرانے
ویلا تے ہر چیز گواہی جہن ماں پو جائے
اپنی رت نوں کنڈ وکھاویں غیراں سینے لاویں

جھوٹھا خصم

توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی
پڑھ پڑھ حمد خدا دی میں تے تیتھوں جان چھڑائی

ٹھار میری نہ چا تر بازاں

توں نہ جانیں اودھے رازاں

چالاں تیریاں شکرے بازاں

سوہنے پی دی جوت جگا میں حب محمدی ﷺ پائی

توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی

میرے تھیندے وار سوڑے

کنیں نہ پاندا تیرے گلڑے

تیرے کبریں عرشاں ہلڑے

میری سنگت نیکو کاراں تینوں گل خدائی

توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی

میں تے راہیں دیوے بالاں

توں کیوں ماریں پھوک نہالاں

کر کے ہنیرے ماریں چھالاں

میں تے ترنا اپنے عملیں تینوں بے پروائی
 توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی
 میں آں عملوں کرموں سُجرا
 توں ایں سوچیں کوڑ کچرا
 تیری راہیں قرشی نہ گنرا
 مینوں سوچاں حق تے سچ تھیں تینوں قہر خدائی
 توں کیہ میریا جھوٹھیا خصما جند عذابیں پائی

جھوٹھا پنڈ

منہ دا مٹھرا دل توں کھوٹا جھوٹھا سب سنسار
 جھوٹھے لوکی جھوٹھیاں رسماں جوٹھے قول قرار
 چھڈ کے رب دے گھر نوں لوکی جھکن ات مزار

اج دے ویلے اپنا کوئی نہ پک پیا میں آکھاں
 میں دی اگ نے بھانہڑ لائے کیتا دکھ انگ ساکاں
 سچ نوں کہوں والے ٹر گئے جوٹھ دی جے جے کار

سولان منڈ رب پھل پھل لاوے دے کے امبروں پانی
 اسی تے اوہدیاں نعمتاں کھا کھا کر دے نافرمانی
 جیہڑی کھیڈ کھڈاوے سوہنا مول نہ کرو تقرار

پیار دے رشتے قرشی سچڑے وچ قرانیں آیا
 پیار دے بھیدوں رب وی مل دا سوہنے نبی ﷺ فرمایا
 اساں رچا لئے ویر دے میلے نچدا وچ ہنکار

دانے

میری جھولی دانے آئے بھدیاں ہو گئے چوکھے
 مینوں دیکھ کے آل دوالا ایویں بھردا ہوکے
 میرے درگے ہور بھیرے
 کھاون عملوں بھن بھیرے
 گچھ نے رہنا، بت ہنیرے
 شکلوں لگدے مومن لوکی عملیں کر میں کھوکھے
 میری جھولی دانے آئے بھدیاں ہو گئے چوکھے
 سوئے صلی اللہ علیہ وسلم صاحب سائیں سب دے
 بھیج سلام اوہناں نوں جج کے
 رب دلوں رحمت ہوئے سب تے
 امبریں بھوگ وی اوہناں لوکا تجیا جگ بن چوکھے
 میری جھولی دانے آئے بھدیاں ہو گئے چوکھے
 مینوں کھاندیاں ویکھن جیکری
 توڑ میں پائی کوئی صندوقری
 ہر کوئی آوے چک بندوقری
 قرشی پائی ہر شے عملوں لوکی کھاندے دھوکھے
 میری جھولی دانے آئے بھدیاں ہو گئے چوکھے

دھیلا دمڑی

بشر آکھدا مورکھا کیوں ایویں خلقت رب دی پیا وگاڑ دا این
پا کے ات خدا دا ویر ایویں اُوہدے قہر نوں پیا للکار دا این

پاویں چھند تے کوڑ دلیلاں جا کے بھولے لوکاں پیا اُجھاڑ دا این
گھیر گھار کے بال بلونگڑے تیں کیوں بوہے عیبی پیا واڑھ دا این

رُت اج دی چال چلتر لوکاں دھیلا دمڑی کسے نہ ادھار دیئے
سر پیروں جس لا گنوا دتی اُوہدی کھج کے چڑی اُتار دیئے

ہونی وسدے گھر اُجھاڑ دیوے جد ماں پیو جایاں وسار دیئے
ہانڈی ویر دی کدی رجھ نہ پائے جے میں نوں اندروں مار لیئے

کٹھ منجھ تے میلے تاں پھمدے جے بھجھدیاں نال دوڑ لیئے
گنڈھ سوہنی سوڑی جس تھاں ہوئے تن من اوتھے پیار لیئے

دیکھ مال شریک تے سنگ ساکاں نہ حسد تنوریں ٹاپ لایئے
زر زمین تے زن خدا دیوے نہ اپنے کبر دی اُتے چھاپ لایئے

پھنڈ آل اولاد شیطان دی منڈل سوہنے رب دا اوسار لئیے
ملے راہی مدینے ول جاندا رہندی جند پینڈیاں گزار دیئے

الف اللہ دی راہیں جد رڑھ پیئے مُزکل نوں دلوں وسار دیئے
چولہ لدھیا سجھیا لوبھ طمع دا پڑھ کلمہ من وچوں اتار دیئے

بوٹی اُہدے ناں دی پا کونڈے سوہنی مشھری سردائی بنا لئیے
کٹھیاں کر چونہہ یاراں نوں کاسے بھر بھر بوٹی ڈکار جائیے

نشہ بوٹی دا ودھ شراب نالوں ڈُب نشے وچ اوہدے گھر جائیے
ٹھیکر بھاویں کنا جونا ہوئے پڑھ بسم اللہ مترے پانیاں متار لئیے

دیوے رب جے کدی مال بتا ونڈ اول خیش بعد درویش دیئے
لٹ کلڑی جَلڑی ماتر قرشی کھولی اپنی نہ مُز سنوار لئیے

دھیاں

دھیاں تے گھرتوں جاون ویلے روندیاں بگ بگ نیر
ماں دے ہاڑے دل پئے چیرن کندھا دیون سوہنے ویر

کل دی رانی اج پردیسن گھر جے اپنے ہوئی
پیار دا ویہڑا چھڈ کے چلی لے کے شرماں دی لوئی
دودھ چھڈ کے کھاون چلی سس دی ردھی کھیر

بھاہیاں صبر دا چھنا پی کے بھین نوں ڈھولی پایا
پیو نے اپنے ہتھ دا چھالا غیراں دی جھولی پایا
آنڈی گوانڈی آکھن دیکھو چلی جے پنڈ دی ہیر

ہر ماں دھی نوں ٹورن ویلے کنی اوبدے پئی پاوے
وکیہ دھئیے نی پانی ازل توں نیویں تھاں ول جاوے
چنگیاں دھیاں سورہے گھر دی چکن ہر اک پیڑ

دیس پرایا

ڈھکنا سب نے دیس خموشاں۔۔۔۔۔ سنگ شریکاں
سچل سائیاں عزتاں رکھ لھیں۔۔۔۔۔ درتے آئے غریباں

جد میں جاواں انتیں واہنڈے

سانبھ کے رکھیو میرے بھانڈے

ورثیں دے گئے پڑکھیں جاندے

قرشی! شوہ بن سبکھ نہیں آندے

اُونہیں پانڈیں لون پکائیو

پک جاوے تے پنڈ بھکتائیو

اپنا پکيا آپ وی کھائیو

قرشی! شوہ تھیں سانجھاں پائیو

سمجھ سبھائیں ورتوں پانا

ورتوں کانی ونڈھ نہ پانا

اوبڑ شریکاں سینے لانا

قرشی! شوہ نوں من تھیں پانا

دھیرج چالیں پینڈے پینا
 اکو گنڈھ وچ بھجیاں رہنا
 اوکھے واریں رل کے سہنا
 قرشی! شوہ بن گجھ نہیں لینا

بھل نہ جانا میرے وچاراں
 کوڑے کاریں وچ سنساراں
 بے گن عملیں ونج ہنکاراں
 قرشی! شوہ نوں واجاں ماراں

دل دا کھوٹا

یاری لا کے دل توں کھوٹا مکر فریباں پاویں
 یار نوں سینے لا لے بندیا من مراداں پاویں
 جو پھل تینوں راس نہ بندیا اوبا مُڑ مُڑ کھاویں

پھڑ لے کاسہ تانگاں بھریا لہ لے اپنے یاراں
 اوتے نیڑے شاہ رگ تیری چھڈ دے سوچ مکاراں
 لہ جاوے اوه سوہنا تینوں ہوک دے توں لاویں

کچھ نہیں پلے بیبا تیرے جگ دے رول سیاپے
 توں مریں تے حلوا کھاون بھین بھرا تے ماپے
 سانجھ رلا لے پی سنگ قرشی بیج حسابوں جاویں

دل دی ہوک

اُہدے ورگا ہو نہ کوئی ویکھیا گل جہانے
صفتاں اُہدیاں کردیاں یارو لدھ نے ڈھیر زمانے
جگ کمانا سوکھا قرشی اُوکھے پن کمانے

سوہنے رب دے سوہنے بیلی ﷺ کیتیاں سوہنیاں گلاں
لب ہلے تے کھڑدیاں گیاں جگ تے حُب دیاں ولاں
اُہدے ناں توں چند نوں واراں لوڑاں روز بہانے

ہوک دل توں اٹھدی یارو نس مدینے جاواں
ویکھ میں گنبد خضرا یارو ٹھنڈ سینے وچ پاواں
چم کے جالی روئے دی میں ڈکڑے گل مکانے

دلیلاں

چھڈ دے مکر فریباں مورکھ کر لے کم بھلائی دا
بند کے شر دے کالے کاراں خیر تمہیں جیوڑا لائی جا

کت کے سوتر سوہنے کرماں عملیں تند ودہائی جا
پا تلاواں کھج کے شر نولہ وانگ پتنگ اڑائی جا

کڈ کے بوکے یار دے کھو توں عملوں گھڑوی بھردا جا
جدھروں پاویں مٹھڑوی بھاشہ اوتل پیر ودہائی جا

رسموں قسموں بیج جاویں تے چپ چپیاں لکھدا جا
حُب محمدی ﷺ دل وچ پا کے پیار دا ڈھول وجائی جا

حق حلالیں ڈوگراں کھا کے خیر دی بین وجاندا جا
رہہ کے نال کولڑے لوکاں اوکھا ڈنگ ٹپائی جا

اٹھ او قرشی چھڈ دلیلاں بیٹھا عمل کمائی جا
مگن لے آتا اوبدے ناں دا ٹاپاں خیریں لائی جا

دُکھ

تل دلاں تے اُوہا سہندے دُکھ و نڈاون غیراں
 تھل نہ پاویں پیڑ پرانی کنڈا چُجھا تیرے پیراں
 تہج دیویں جے بھیڑے کسباں ہُن کماویں ڈھیراں

تھکھ دی اگ وچ ساڑ غریباں رب دا قہر کماویں
 اپنے لوبھ طمع دی خاطر قدراں مدھ مدھ جاویں
 ایسے لوبھ نے لے تینوں ڈبنا وچ ظلم دیاں نہراں

اپنا بچیا آپو وڈھنا کوئی کسے نہ بھاری
 کل نوں اُوہدے ویہڑے قرشی جانی گھل پھاری
 کون دُکھی مُڑکس دے پاروں سب نے اُوہنوں کیراں

دکھ سکھ

لگے سانوں اپنے دکھ نہیوں ہن کوئی سکھ
 سانجھ دکھاں انج پائی دکھ لگدے نیں سکھ
 اوہ جاندا اے وچوں چند گئی اے تک

کوئی ہسے اتھے کھیڈے کوئی سولی چڑھدا
 جنہیں لٹیا اے سانوں اوہنوں کوئی پھڑدا نہیں
 چندڑی نمائی دے ساہ گئے نیں سک

ساڈی چندڑی نمائی اوہدے پیار دی کہانی
 کاسہ سائیاں والا ہتھیں متھے اوہدی اے نشانی
 دھونی ساہواں والی کیوں جاوے لگ

دنیا داری

کیہ شر دے پلیوں لبھنا این
 دانے عیبی فصلوں چبنا این
 جھڈ چسکا دنیا داری دا
 لاه چولا جھوٹھ مکاری دا
 ایویں در در دوگڑاں منگنا این
 کیہ شر دے پلیوں لبھنا این
 گل منکے تسبیاں پڑھنا این
 کیوں مکر فریباں لرنا این
 ڈھڈوں ناواں شر دا جھپنا این
 کیہ شر دے پلیوں لبھنا این
 جگ دو دو ہتھ پیا کہندا اے
 سدا کوئی نہیں ایبتھے رہندا اے
 ایویں مہٹیاں چھالاں پٹنا این
 کیہ شر دے پلیوں لبھنا این

لا جیوڑا مرشد سائیاں سنگ
 مڑ ویکھ لے سوہنے رب دے رنگ
 اُوہا رنگ تیرے رتے پھبھنا این

کیہ شر دے پلیوں لبھنا این

عشق دی بوٹی

رج کے رگڑے لالے بندیا بھر پیالے پی
جگ کوڑے توں کیہ ڈرنا وچ بزاراں پی

کلیاں پیوں عیب کماویں یار دے ڈیرے پی
رل میل بہہ کے یاراں پتی ٹھنڈ جئی پاندا جی
اپنا کھٹیا کم تیرے آنا جگ کولوں لہنا کیہ

سنگت پالے سوہنے سائیاں مار لے اپنی ہو
کڈ وجودوں شر نوں قرشی پڑھ لے اللہ ہو
بھر پیالہ اوہدے تاں دا اٹھدا بہندا پی

حاسد

حسدی ہو یاں کچھ نہیں لبھنا پاویں فکراں ہو ریں
 ہن کمالے غیبت چھڈ دے ریناں پاویں بھوریں
 غیبت پاروں رب وی روکے اوہدی حد نہ توڑیں

ڈکھ دے ویلے کوئی نہ اپڑے سکھ دے ساٹھی سارے
 جس تن لاگے سوتن جانے جھوٹھ گلاں کس کارے
 اپنے گسبیں موج بہاراں غیراں کد کداریں

چال چلراں کوڑے یاریں فیض کسے نہ پایا
 بھن گماناں صاحبان جیکر مرزا جٹ مروایا
 لیکھ تے ازلیں امبروں لوکا پائے کسے نہ چوریں

میں تے چاکر مُرشد اپنے خصم وی اوہنوں جاناں
 اُن حلالیں ڈاڈھے گسبیں اچھا نہ جھوٹھیاں شانان
 قرشی نمانے تانگاں مرشد تانگ نہ کوئی ہو ریں

عشق دی گڑوی

عشق دی گڑوی چائی جاندی
 سمجھ ہنگاری گہنیاں لادی
 ٹھنڈے دریا تھیں ترے کردی
 کچے گھرے نال جاوے تروی
 عشق دی گڑوی چائی جاندی
 سمجھ ہنگاری گہنیاں لادی

ادھ وچکاریں سناے پاوے
 گھڑا نماخواں گھردا جاوے
 عشق مہنڈوکی سولی چڑھ گئی
 لیکھاں رانی لیکھوں ہر گئی
 ورد زبانون پار دا کردی
 عشق دی گڑوی چائی جاندی
 سمجھ ہنگاری گہنیاں لادی

گھر گھر مٹیوں پانی ہويا
 بھٹھ نہ چڑھيا جل وچ مویا
 مٹیوں گھڑیا مائی ہويا
 قرشی ایسے مٹیوں جایا
 ہر شے مرنا میں نہیں مر دی

عشق دی گڑوی چائی جاندی
 سمجھ ہنگاری کہنیاں لادی

چاک تو لٹھنا راس نہ آیا
 بھٹھویوں سڑنا بھوگ نہ پایا
 آپے گنگو آپے تیلی
 نہ کوئی مرشد نہ کوئی بیلی
 بے مہاری توڑ نہیں چڑھدی

عشق دی گڑوی چائی جاندی
 سمجھ ہنگاری کہنیاں لادی

خیر دی آدی جو کوئی چڑھیا
 شر نوں مارن مول نہ ڈریا
 دکھ دے راہواں ٹردا جاوے
 جو کوئی جگ تے جیوڑا لاوے
 جلی ٹکلی جھولی سڑ دی

عشق دی گڑوی چائی جاندی
 سمجھ ہنگاری کہنیاں لادی

اپنا بچیا آپو وڈھنا
 جگ دے لوبھاں گجھ نہیں چھڈنا
 سوہنے دے کھوہ توں گاگر بھر لے
 لوئے لوئے پینڈا کر لے
 شام اگیرے آس وی مر دی
 عشق دی گڑوی چائی جاندی
 سجھ ہدکاری کہنیاں لادی

عشق کتاباں

میں عشق کتاباں پڑھ گئی آں
دل جگ دی ٹوروں ہر گئی آں

توں عشق چو باریں چڑھیا نہیں

کدی اپنے من نوں پڑھیا نہیں

میں - اہنیں فکراں مر گئی آں

میں عشق کتاباں پڑھ گئی آں

دل جگ دی ٹوروں ہر گئی آں

توں پیر و مُرشد پھڑیا نہیں

سوہنے رب دی پوٹی پڑھیا نہیں

میں سوہنے علماں پڑھ گئی آں

میں عشق کتاباں پڑھ گئی آں

دل جگ دی ٹوروں ہر گئی آں

توں عشق دی پیرا کیہ جانے

پھٹ ہجر دے قرشی کیہ جانے

میں ہجر سمندراں تر گئی آں

میں عشق کتاباں پڑھ گئی آں

دل جگ دی ٹوروں ہر گئی آں

عشق دی پوڑی

جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے
 کئیہ ڈرنا ٹھٹھ دریاواں تھیں
 بن بیلے موڑی شینہاں تھیں
 پلا پی دا پھڑکے تر جائے
 جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے
 گل راول رولیاں پائیے نہ
 بے اردواں نین لڑائیے نہ
 بھاویں ہیرے لالاں ور پائیے
 جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے

جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے
 جگ اُجلے جیوڑا لائے نہ
 چاہ محل چوہاریں پائے نہ
 کھلے امبریں بھاویں ٹھر جائے
 جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے
 کدے جگ دی ٹوہریں ٹریے نہ
 کدی خیر دی راہوں ٹھریے نہ
 بھاویں جگ دی ریتوں ہر جائے
 جد عشق دی پوڑی چڑھ جائے
 دل قول قراریں مر جائے

جگ دا ٹھگ

جس شجر تھیں پھل پھل آوت وچھدا جاوے زمینے
 مار لیا جہاں میر بن قرشی لے گئے پار سفینے
 عیبی بیڑے ہر دم میلہ ہر دے سال مہینے

سائجھاں تیریاں چوراں شنگ پیار دی رت نہ جانیں
 لٹ کے شگناں والے دیہڑے بلدے دیپ بچھاویں
 جگ نوں ٹھگناں ریتی تیری کرم وی ڈھیر کینے

لٹ غریباں ڈھڈ توں بھریا رہ گئے اوہ کرلانڈے
 ٹھکھ دے مارے تیرے ڈرتوں راہواں ہوراں جانڈے
 جس نہانے گل تیری پرتی گھبیا وچ زمینے

عزتاں لٹ وریام نہ بن دے کہہ گئے کہوں والے
 اوہناں کوں بھائے سانجھ غریباں تیرے کارنیں کالے
 لڈ گھیاں او ماواں جہاں گود کھڈائے گھینے

جگ ہنسائی

ہوویں جیکر رب دا بندہ سچ دے گورکھ دھندا
 ہووی نہ قرشی جگ ہنسائی۔ ہوویں نہ حالیں مندا
 سوہنی کھوئیوں بو کے کڈھ کے دھولے ویہرا من دا

اج دی کاروں کل توں پانا بھر لے بو جھے عیبوں
 گلی گلی تو روندیاں پھرنا پھسن ماراں غیبوں
 جگ اشنائی۔ کوڑی شانوں ہوندا پھریں شرمندہ

یاراں یاری کم نہیں آنی تہ ویلے پچھتاویں
 مندے حالیں حشر مدان کبھڑے عملیں جاویں
 ویلا پا کے شوہ نوں ٹھگ لے ہوویں رب دا بندہ

جوگی

کوکاں تے گرلاواں یارو جگ دے کنیں پاواں
 جوگی آیا ہوکا لا کے لڈیا اگلیاں راہواں
 سُچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

ناد و جا گرلاندا جاواں ہوک دے توں لاواں
 ٹھلیا کار کوڑے یارو خیر دی راہ دل جاواں
 سُچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

پڈھ نکایاں کوڑ بکتاں سُرتاں مول نہ پاواں
 اوکھے پینڈے گھسن گھیرے تلکن ساریاں راہواں
 سُچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

پڑھدا جاواں حمد خدا دی شرنوں مند وا آواں
 جگ کرودھے جیوڑا لا نہ ول ولیاں پاواں
 سچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

حشر دھاڑے نیکوں کاراں ٹھار بہشتی باغاں
 مرشد باجھوں گجھ نہیں قرشی لکھ کے پیا جاواں
 سچل سائیاں چھیتی بہوڑیں ٹھار کتے نہ پاواں

خیر دا بوہا

خیر دے بوہے چدھروں جاواں شمر نے ڈکیاں راہواں
چانگھاں ماراں سانگھاں مارے گنج کے آہنی باہواں
سچل سائیاں چھیتی بوہوڑیں شہاہر کچے نہ پاواں

اج دے لوکاں روگ اوڑا ماس بھراواں کھاندے
ماں پو جایاں عیب گھائیاں غیراں سینے لاندے
تمت ویلا جد پاون امبروں بھردے اُکھیاں سانہواں

کل دے ویلے آپو تائی ساکھ ٹھگاں نہ کوئی
عملیں کر میں ونج بہشتاں عملوں ہاجھ نہ ڈھوئی
حشر دہاڑے نیو کاراں شہاہر بہشتی باغاں

اکھیاں نوٹن جس دن ماپے پیندا دکھ دکھیرا
مُو ٹلاں تے بولی گدی اے تیرا اُوہ میرا
اُس ویلے جی بھدا جیویں دانے بھٹھ بھٹھیاں

میں تے میں دا پنڈا خاکی ٹٹ ادھواڑوں جاندے
 جگ دے لوکی چکڑاں پیریں مدھ کے اوہنوں جاندے
 اپنا پچیا مڑ اوہ پاوے اُجڑے ڈیرے ٹھاہراں

کل دے لوکاں ڈنگ ٹپائے رل مل غیر شریکاں
 کھنچے کدی نہ خیر کماٹیو وجھے نہ مول تحقیقاں
 پیار دے پنچھی اڈ گئے سارے لٹیاں باغ بہاراں

سجڑے کاراں سچ کے لوکی ٹردے پٹھیاں راہواں
 تک میں ریتاں اج دیاں یارا اندروں مرمر جاواں
 ایسے پاروں رُسیاں، ساتھوں سانجھ پریتی چھاواں

قدر کیہ جانن اج دے لوکی ماپیاں بھین بھراواں
 ونڈ ونڈا کے پُرکھیں ویہڑا وسدے غیر گرانواں
 ٹٹ جاوے جد تانیوں پیا رو رو پان پکاراں

جد میں پی سنگ پیت ودھائی گھل گئے راز ہزاریں
 من دی اجڑی بگیا اندریں کھڑ گئے مہل مہلواریں
 رُسیا یار وی ملدا مینوں لسیاں کر کر بانہواں

جہے نہ اپنے اندریں جھاتا اوتن بلاگن موہاں
 پٹھے کھان دی ہانڈ پشو تھیں کلے بدھایا چوراں
 مال پیماں مول نہ کھاؤ پنچن عرشیں ہاہواں

سولی چڑھیاں رسماں ڈنگیاں عزتاں والیاں ناراں
 ڈولی بہہ کے ہاڑے مارن چڑھ کے راس کہاں
 بچ کے سورھیاں گھر تھیں یارا رُجھیاں خصم و چاراں

سدا نہ لیکھیں بھانے مجھیاں سدا نہ لیاں پیڑے
 دکھیا ویلے آجد پڑ دے اُجلے دن وی ہنیرے
 مڑ بندہ پیا اُونسیاں پاوے کت جہانے جاواں

میں صدقہ اُس تھیں لوکا جس اے موج بنائی
 میں مٹی دا بُت ساں اُونہنے روح میرے وچ پائی
 سب توں افضل ہوندیاں وی میں شکر نہ اُودھا مناواں

بانہواں ٹٹیاں جڑ جاون نہیں ملدے وچھڑے ماپے
 پیار دے رشتے بھل کے لوکاں راگ اوڑے آلاپے
 لگتھیں جائے چڑھ جوانی مارن گجھیاں ماراں

بچھ کے کھاویں مال تیماں واہ نویکلپا چورا
 توں مرین تے لوکاں کہنا ڈھکیا ماساں خورا
 ماس تیرے نوں بچھواں کھانا ہڈ شیطانی یاراں

موچی نائی ذات نہ کوئی ذاتاں کاروں جائیاں
 ذات ہے سوہنی تیری سائیاں جس ایہہ موجاں لائیاں
 اچھے شملے سوہنے کاریں کالے دھن پھنکاراں

اٹ بسٹ چھیاں اُوبا وڈھنی بھول فصل نہ ہوراں
 ان حلالوں اُوبناں کھاہدا سنگ نہ بیٹھک چوراں
 حق دا چولہ شان فقیری ہون بشریں ثوراں

خلعے رب نے لوروں ملک تے مٹیوں بشر بنایا
 سب نے اُوبنوں سجدہ کیجا اک نے کبیر اپنایا
 اُسے کیڑ لئی اُوبنے بشریں ونبہا وچ فتوراں

نہرے ویلے ونبہیاں ٹپ دا اُپڑاں جد مسیحے
 پیا سکاوے بھردا جاواں لئی وجود ان دھوتے
 ہو کے پاکی سجدے پاؤن سوہنے رب درباراں

اپنے کسہاں پردہ پاویں دوجیاں عیب کھائی
 کھا کے گھوتوں کھر دے گھر تو یاری کبیر تھیں پائی
 کرماں بڑیا دیکھو لوکا زلیا وچ ہنکاراں

سوہنے رُکھ دا پھل وی سوہنا اُنج وی ٹھنڈیاں چھاواں
 لگ جاوے جد رُکھ نوں کیڑا راکھے بھردے ہاداں
 گھجھ تے شاکر سوہنے سائیاں گھجھ نوں عذر ہزاراں

بد نصیباں راس نہ آون سچل سوہنیاں گلاں
 بند کے کرماں والی گادھی بچدے کھر دیاں ہلاں
 عمر گنوائی عملوں ٹوٹے اُنج وی کوڑ دگاراں

کھنچیا ویلا

جب تے یارو اپنا کوئی نہ لکھ پے جاناں وارو
 جب نے کرنا اپنی چالے رنج پے واجاں مارو
 اوکھا ویلا ہر کے پایا ہمتاں مول نہ ہارو

اڈھ گئے پیچھی دور دراڈے پیار دا سخن بھگا کے
 ٹسی کبر دیاں کنڈاں اُسارو سگھ دی مکی ڈھا کے
 بگٹھ زمینوں لڑ لڑ بے لچو بھین بھراواں مارو

اج دا کم ٹسی کل تے پاؤ کل کدی نہ آئے
 ویلے دے بھٹھ سڑ کے لوکاں ہن ہزار کمائے
 کھنچیا ویلا اتھ نہ آوے ایہہ نہ سہتی وسارو

قرشی اج جو ساسا پاویں کل نوں ویلا آوے
 گھرنوں ساڑے گھر دا سائیں ناں ہوراں دے لاوے
 دکھ دکھیرے بھانہڑ لا کے دل پے جاناں ساڑو

کر لے وضو بہہ جا ٹک کے کر لے عمل کمانی
حضرت حبشیؓ بانگاں پاروں کاٹھی جنتاں پائی
بھیڑے کستیں رُل جانا توں موڑ لے اج مہاراں

بے گن عملی مرشد سائیاں لٹیا بھول غریباں
بے گجھ بچیا اودھروں یارا لٹیا کوڑ طہیباں
کھیڈ تماشہ جگ دی ریتی کھیڈ نہ نیکو کاراں

الف اللہ دا منکر ہوویں ٹھاہر نہ تینوں کوئی
رب توں روپا بشروں مندیا تینوں شرم نہ کوئی
رُل جانا توں رُلدے جیویں خر پچھے خرکاراں

چند نمائی بحر دکھان دا لکھاں ہور سیاپے
کٹھن سے تے اپنے مارن رل کے گلہ کٹاپے
رُلدا مورکھ وانگ لکھاں دے لہدا سنجیاں تھاواں

ہر شے ہوندیاں کن توں ڈورا اکھیڑوں وی بے نورا
دارو پی کے بھونکیں جیویں بھونکے کوئی کتورا
خیرنوں چھڈ کے سنگ توں لایا شرتے چور چکاراں

ہر شے میرا امر خدایوں ویلے ٹھر نہیں جانا
اُسے امر خدایوں قرشی لگ بے توں جانا
مڑ لے جانا شہر خموشاں تینوں چار کہاراں

گگھو گھوڑے

گلی گلی میں ہوکاں لاواں ویچاں گگھو گھوڑے
گگھو میرا حمد سداوے گھوڑا ہر تھاں بہوڑے

جگ تے بندیا گورکھ دھندا پھس نہ کدرے جائیں
تکھیاں ہویاں گل نہیں سرنی جیبا منہ وچ پائیں
جہڑے تینوں مونہوں مٹھڑے اوبا اندروں کوڑے

تیلکن راہواں پینڈے ماڑو اگانہہ وی گھپ ہنیرا
جگ سیاپیاں جند ہلکوئی جگ تیرا نہ میرا
سانہ لے سرتاں قرشی یارا بھل جا سارے رولے

گلدی جلدی

اج آکھے قرشی نمازاں میری لٹ لٹی چوراں شور
اوبدی لٹ گئی گلدی جلدی شیں لٹیاں لکھاں ہور
سندھ سرحد تے پنڈی لٹے مُو لٹیا آن لاہور
دیس میرے دے لوکی یارو ہو گئے گھر دے چور

ڈگیاں کنداں ٹھٹھ گئے کوٹھے لاشاں چار چوہمیر
گچھ قصائیاں خونی کھویوں کڈے خون دے ڈھیر
سوہنی دھرتی خونوں خون تے ہو گئی کلریں شور
واہ شیطاناں بشران ٹوریں ڈگراں نھلیں ٹور

اک ہال گلے وچ بستہ پایاں جاندا ہونے سکولے
ہاہن نمائی ٹھدی مگرین ننگے پیراں دلفاں کھولے
ڈردی ماری دے نہ اُونوں پنڈ وچ وڑ گئے چور
بے قصوراں بندیاں پھڑ کے یارو کر دیدے رنجور

تہر خدائیوں آوے جیکر شکوہ مول نہ بندیاں
 گھرنوں ساڑن گھر دے سائیں عذر نہ اپنے کندیاں
 خونی کھیڈاں کھیڈن یارو کر دے وسدیاں رنڈیاں
 سچل سائیاں سدیاں پاویں تاں خوشیاں لے پھیر

اک باہل دی لٹی لے کے آیا ہندے لا لاں پائے
 سوں گئے سارے ملے پٹھاں کنہوں کڈھ دکھائے
 نہ کوئی جاگے اپنا جایا نہ کوئی حق ہمائے
 تک لے سوہنیا رہا میرا لٹیا شہر بھنجور

بمب دھماکیں خلقت مارن کھٹ دے تہر خدا دا
 مار کے بے کس لوکاں یارو بھر دے بوجھ گلر دا
 ٹوہ کراں جے عدل ادا ریں او دیندے ڈھیر عذر دا
 اے ڈکدے بے کس پنج غریباں تے گھلے پھر دے چور

لعنتی ٹولے

شر دے یاراں راس نہ آون حق تھیں پھل دے کھیتاں
فصلیں نسلیں دیون ماراں میں کھلوتا دیکھاں

پتوں پار حق دے دوتی چور ٹھگین رکھوالے
لحم خنزیراں کھاندے رنج کے سوتن مدھ پیالے
شکلوں لگدے پھلاں وانگوں سوچاں تھکیاں میکھاں

گج تے قرشی پنڈ دے لوکی خیر وہا جیں ماڑے
گجھ وکھاندے نسلیں منطق اوہ وی سرتیں مارے
دے کے رازاں غیراں تیکر سن لگاؤن دیاں

لارے

ڈھول بچاں او ڈھول بچاں ڈھول بچاں او ڈھول
اساں مر کھپ جاناں دکھ نیوں دسناں

تیرے مٹھوے اشارے سانوں لگے رج پیارے
تینوں ٹولیا تے پھکے پے گئے جگ دے نظارے
دور تیرے کولوں رہ کے اساں نیوں بچناں

ساڈھی چندڑی نمائی تیرے پیار دی کہانی
چند تیرے ناویں لا کے اساں پیت نبھانی
ایویں رُس کے توں کھویں پیا ساڈھا ہسناں

لاوا

پڑہ پڑہ متلے ہویں پھاوا
کڑ نہ سکپوں میں دا لاوا

قرشی ! شوہ دی گردا شادا

جیبوں کولا ڈھڈن ظالم

بھائے تینوں شر ورتاوا

قرشی ! شوہ دی ازلیں شادا

پھانیاں لاویں ہر کے تاں

دو پل موجاں مت پچھتاوا

قرشی ! شوہ دا موت پتاوا

ٹھگ ٹھگھوریاں سنگ اشانی

کوڑ کلاہیں بند بڈاوا

قرشی ! شوہ دے بول حلاوا

لوکاں آکھیں وڈہ میں عالم

خیریں دوگڑاں راس نہ تینوں

.

تیرے پاروں خیر کے نہ

چڑھدے سورج کریں سلاماں

.

تیکو کاراں سانجھ نہ کوئی

کھٹ دا جاویں قہر خدائی

فہیت کر کر ماریں چھالاں   پنڈا کھاویں بھین بھراواں
 پ دا جاویں عہیں کھالاں   شر دی شردوں ہوویں چھلاوا
 قرشی ! شوہ نوں دے بلاوا

بے در مٹیوں اک توں ہاوا
 قرشی ! شوہ دی ہر پل شادا

لیکھاں مارے

اج دے لوکاں خیر نوں چھڈ کے شرتھین ناطے لائے
کوڑے عملیں عمر گنوائی میں نہ مار مکائے

ٹٹ غریباں ہر شے کھا گئے مُو وی پیٹوں خالی
ٹٹ دے مالوں ٹھاہراں پا کے بن بیٹھے کتوالی
پڑھیں مُر گئے خیر کماندے اوہناں عیب کمائے

گجھ تے لوکی سرتیں ماڑو گجھ نے نفسیں مارے
جس کارے نہ رب ہو راضی کردے پنج کے سارے
زر زمین دی خاطر لوکی مارن لکھیں جائے

گلی گلی وچ قرشی کوکے دنیا کم نہ آئے
جگ تے یارو گرو گٹ وانگوں اپنے رنگ دکھائے
موج دریاؤں عملاں کڈنا زر نہ پار لگائے

من دا چور

میرے خاکی پنڈے اندر وسدا ، کوئی ہور وی اے
من میرے دیاں سوچاں اندر اوبدا اپنا شور وی اے
میری گل دا نل نہ پاوے دل دا بھیڑا کھٹور وی اے

چا تر اُس توں ودھ نہ کوئی چالیں بن بکھیلا اُو
سوچاں اوبدیاں کوڑ وللیاں وانگ منگھیلا اُو
ورہن تے آوے ڈاڈھا ورہدا رت ساون دی بھور وی اے

میری منشاء جنت ول ہوے ادھروں من پرتاوے اُو
کڈھ کے مینوں نترے پانیوں چکڑاں وچ لے جاوے اُو
اُونوں جھڈ مُڑ کت میں جاواں میتھوں ودھ شاہ زور وی اے

جگ ورتاوے ریت رواجوں کھنچ کدی نہ پاوے اُو
چور ٹھگاں دی بیٹھک ولے ٹھدا ہسدا جاوے اُو
کدی اُو قرشی سادھو جوگی بہتا اندروں چور وی اے

ماں دے سکھ

مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا
 پھلاں دی مٹھ گے کھڑا نی تیرا
 مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا

دودھ پیا کے مینوں ریڑے توں پایا
 اٹگی پھڑا کے پیاں پیاں ٹورایا
 توں پیار مینوں ازلوں بھیرا

مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا
 پھلاں دی مٹھ گے کھڑا نی تیرا

کیا جوان مینوں چھاتی نال لا کے
 سوہرے دی ٹوریا بھینیں دیاہیا کے
 لڑتوں جدے لایا اکڑ بھیرا

مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا
 پھلاں دی مٹھ گے کھڑا نی تیرا

لا کے سینے گلاں سُن لے توں میریاں
 س نے پایاں مینوں گھمن گھیریاں
 آکڑ تے بھناں منہ مارے نی تیرا
 مائے نی گھر تیرا سکھاں دا ویہڑا
 پھلاں دی مٹھ لگے مکھڑا نی تیرا

ماپے

بانہواں ٹٹیاں جُو جاون نہیں ملدے وچھڑے ماپے
 خصماں باجھوں رٹیاں یارو اوکھے کٹن رٹاپے
 ماپیاں ویہڑے فکر نہ فاقہ ستیاں بھرن خزانے

رب نہ راضی ڈھیریاں سجدے راضی سوہنے کاریں
 ڈھڈ دی اگ لئی شرک پھنڈو کے ٹھکدے نیکو کاریں
 سچڑے کاریں کرم کمائیاں دوئیاں شور شرابے

رحمت رب دی جس گھر پائی شر نہ ویہڑے آوے
 طمع دی پوری جھولی پا کے لے نہ کدرے جاوے
 ڈھڈ نمانے ہانڈ دو ڈوگران طمعیاں ہور سیاپے

لہ لیاواں کیہڑے جہانوں وچھڑے بھین بھراواں
 چھڈ اوہ مینوں کلم کلیاں سترے گھور سرانواں
 ہوکیاں اندر ہنڈ گئی جندڑی اپڑی آن بڑھاپے

الہ جوانی وانگ ہمیری ڈھک سکے نہ کوئی
 عین سے تے سانجھ نہ پاؤ رولے شرماں لوئی
 ڈگیا بوٹ نہ آہنے آوے مردا وچ اکلاپے

مسئلے

پڑھ	پڑھ	مسئلے	لوکاں	سناویں
آپو	شر	دے	ڈیرے	جاویں
		چوٹھ	کماٹیوں	دوگڑاں
		رخ	دولڑیں	دا جاویں
		شر	اشنائیوں	شاناں
		ات	خدا	دا
				قہر
				کماویں
				پڑھ
				مسئلے
				لوکاں
				سناویں
				پڑھ
				آپو
				شر
				دے
				ڈیرے
				جاویں
				پیر
				نہ
				پاویں
				لٹ
				دا
				جاویں
				تہمتاں
				لاویں
				بھائییاں
				کھاویں
				پڑھ
				مسئلے
				لوکاں
				سناویں
				پڑھ
				آپو
				شر
				دے
				ڈیرے
				جاویں

قہر	کبر	ہو	شر	دا	تیری
کلر	سپولنے		جیہا		تیری
قرشی	پاویں		خوف	خدا	دا
ویلا	نزاع		سوکھا		پاویں
	پڑھ	پڑھ	مسئلے	لوکاں	سناویں
	آپو	شر	دے	ڈیرے	جاویں

میری نکلے چائن

پنکھ پکھیرو ول گھر آئے، سورج کنڈ چا لائی
 دن ڈبا جھٹ ملاں مستیوں رب دی حمد سنائی
 جگدی بھکھ تینوں مار مکایا فجروں شام چا آئی
 کل نوں بندیا حشر دینیں جدوں جان شکنجے آئی
 عملاں باجھوں گل نہیں سر دی ٹٹ لے کل خدائی

سانہواں دے وچ سوہنا وسدا ساہ ہون ہرجائی
 ایسے ڈرتوں اوہدے ناں دی من وچ دھونی لائی
 رند شرابی حُب کیہ جانن آپو تاپ خدائی
 پھٹ زبانوں لاون جیویں وڈھدا بوٹ قصائی
 عملاں باجھوں گل نہیں سر دی ٹٹ لے کل خدائی

غیر کیہ اپنے وی اج دے ویلے کردے چل چلائی
 اُکھا ویلہ جد کسے پایا دین نہ ہتھ پھڑائی
 اج دے لوکی آپ نہ جوگے دوجیاں تیک دوہائی
 بندہ ہويا جد من دا پاپی غیراں گل مکائی
 عملاں باجھوں گل نہیں سر دی ٹٹ لے کل خدائی

پڑھیاں لوکان پنج نمازاں گل نہ پلے پائی
 اجر نمازاں لے جاوے جہدی کر دے عیب کُشائی
 ڈونگھیاں شاماں کفتاں ویلا دے نہ چیز وکھائی
 نکلے قرشی چانن تیری واوا توں کار کمائی
 عملاں باجھوں گل نہیں سر دی ٹٹ لے کل خدائی

مٹھروی بھاشہ

دکھ جہنمیں اُوہناں سہنے لٹیا مال پتیمیاں
میں تے بھاشہ مٹھروی پائی رہ کے سنگ مسکیناں
کرم کریں میرے سونہنے سائیاں رحم رحیماں

میں تے مہاتر ساٹھی رُک گئے کر دے پن کمایاں
کر مزدوری کھالے چوری پُرکھوں پلڑے پائیاں
میں آں عملیں کر میں چارو ٹھار نہ نیم حکیمیاں

ات خدا دا ویر اُو بندیاں کھاندے ماس بھراواں
ون کے جاناں لہریں لو بھیں لبھدے سنجیاں تھاواں
مار لیا جہاں من اپنے تھیں پا گئے اُوہ تسکیناں

اج دے لوکی حسداں مارے حسدی بھین بھراواں
ساڑ سہارے ماں پیو جایاں غیراں کردے چھاواں
ہر شے جگ دی فانی قرشی دائم رب رحیماں

موتی

ڈوہنگھے پانیوں موتی چلنے کھیڈ نہ چڑیاں بازاں
رب دے رازنوں رب ہی جانے کھیڈ نہ چاٹر بازاں
رُت ساون تے کویل کوکے رُت نہ ٹوڈر کاواں

دین دھرم دا بھولے لوکو پاؤ نہ کھیڈ تماشہ
گنڈھ وی پاؤ مٹھری جیویں تالو پٹھ پتاشہ
ڈھول وجایاں پڑتے بچھدے سر نہ سوہنے سازاں

اج دے لوکاں عملوں پائے راشی حاکم قاضی
کوڑنوں تولن گوڑے ترکڑاں دوپویں پلڑے راضی
وِھ دے حاکم جنتا جیوں گھکیاں وِھ دے بازاں

چھڈ مسیتاں گھر وچ جیہڑے پڑھدے فرض نمازاں
سجڑے لوکاں ٹوکم ٹوکی آپو شرک شناساں
وانگ حماراں ودھ کر دے تھاں تھاں بیٹھ کے وعظاں

کچھ تے لوکی بھین بھراواں مار کے لین جدائی
 یوسف کھوہے سٹ بھراواں کھوہے پائی خدائی
 قدر یوسف دی بھائیاں نہ جاتی پائی گوہر شناساں

مستیایاں

مرض میرا نہ لہیا یارو جگ دے وید طبیاں
راس نہ آئے کوڑ تعویزاں تیت میں وڑیا مستیاں

بحر و بر وچ سب کچھ میرا سوہنے رب فرمایا
سوچاں میریاں کوڑ وللیاں شر تھیں جیوڑا لایا
جگ رسائی شروں اشنائی جوٹھیاں ہون پریتاں

جس کسے نوں بھیدی جھاتا اوبا ول ول مارے
دے کے ماراں زر زمینوں مڑانی تے چاڑے
اُجڑئی جد پرکھاں دی کھیتی پائیاں وت نصیحاں

کوڑے ملاں فصلی قاضی کردے پاپ کمایاں
جھوٹھے امریں چوراں معافی سعداں چٹیاں پائیاں
ساڑ تمدنی نصیبیں رسماں دیندے کوڑیاں ریتاں

پاپی مُرشداں ونج کلالاں شر شرک دے ساتھی
 دھوڑے تعویزوں فرہیں ہوئے بن بگھیلے ہاتھی
 پیشہ لٹنا مال یتیمیاں لکھدے جھوٹھ کویتاں

روگ میرا نہ جگ تھیں وکھرا سانجھ عشق تھیں پاپی
 بال میں دیوا آنا دی ککھیں یار تھیں جوت جگائی
 قرشی چھڈیاں رساں قسماں بھلیا ٹھاہر پلپیتاں

مٹیار

تیری نت دی چنچا چھاڑ نے میرا لٹیا روپ شنگھار
 چند رُل گئی لکھاں وانگر میں بھل گئی سُر ت وچار
 میرے ہاڑے سن لے بالما میں ہمتوں گئی آں ہار

میری کوئل پھل جئی چندڑی اج رُل گئی وچ سنسار
 میں روواں ڈھانیاں مار کے ایہنے ہر شے دتی وسار
 میں ہجر دے ہاڑے مار دی میرے ڈھولن موڑ مہار

وے توں ٹھلایا وٹاں پیلیاں جتھے کیتے قول قرار
 توں ٹوبا جھوٹھ سمنداراں کدی اتھے کدی اولار
 وے عشق دا ڈولہ چکدے اوبا جو عشق ہون کہار

جد لشکاراں میرے روپ دیاں جا پیناں پتوں پار
 سب ویکھن حوراں آندیاں میں اوہ ساں اک مٹیار
 مینوں سب سہیلیاں کہندیاں نی توں روپ دی پک ملہار

ضد نال بہشت دے دوزخ جیوں ہجر دے نال وصال
 چڑھیا سولی جدوں منصور تہ ہویا اوہنوں وصال
 موسیٰ اڈیا سنے پہاڑ دے کیتی رب تمہیں جد گفتار

پیلے پھل

کھڑی سرہوں دے پیلے پھل
ٹھنڈیاں راتاں کھیس دی جھل

ٹیلیوں بدلی آوے اڈدی
لشکاں مارے اولے ورھدی
ڈیگر ویلے کھوہ ول جاواں
تلیا پیر گئی بگل گھل

وگدے کھوہاں دا کوسہ پانی
پوہ مکھر دیاں مٹھیاں دھپاں
پوہ مکھر دی ایہو نشانی
اہیں رتیں کھوہ دے پھل

رانجھن دی میں ازلوں ہوئی
مل جاوے تے نچ مناواں
اُہدے باجھ نہ مینوں ڈھوئی
کل دیاں گلاں جاواں پھل

اُہا جانے میرے ڈکھڑے
چوکھاں جنگل پیلے روہی
اُہ جے چاہوے مکن جھڑے
اُہ نہ جانے پیار دا مل

پیڑ

بھکھ دی پیڑا توں کیہ جانے لٹ کے کھاون والا
بھکھ فقیر دا شیوا مورکھ سوہنے صبراں والا

چپلاں دے آہلنیوں ماس نہیں ملدا ہوئی جے ہاساں خوری
بھکھ دی خاطر پشو وی یارو وڈھدے پشوواں توری
سب نوں دیوے سوہنا سائیں گجھیاں رماں والا

ڈھیر نمازاں جا جا پڑھیاں بہہ کے وچ مسیتے
جگ دی ریتوں باز نہ آیا نیوندرے بھیرے کیتے
ڈھکن ویلے لے اوہ ٹریا بھیرے عملاں دی مالا

لیکھ مقدریں واہ نہ کسے دا امبروں لکھیا آوے
جو وی پایا جگ تے کسے نے ، کھا ہنڈا ٹردا جاوے
لیکھاں باجھ نہیں ملدا قرشی در وی کرماں والا

پیار دے پھل

جھٹ کڈ کے تے اُوکھا ویلا سہہ کے
 ڈکھی لوکاں تھیں ڈکھاں نال کھیہہ کے
 نئے دلاں نوں میں لہ لہ گنڈ دا پھراں
 پھل پیار والے اُوہناں وچ ونڈ دا پھراں

کم اج تک اساں چنگا کیتا کوئی نہ
 گھٹ پیار والا ونڈ کے پیتا کوئی نہ
 پھٹ جس کے لایا اُوہنوں سیتا کوئی نہ
 وار پیار والا اج تائیں ہنڈیتا کوئی نہ
 ایناں پیڑاں وچ دنے راتیں ہنڈ دا پھراں

ڈاھڈے یودھ نال گوریاں نوں پنڈوں گڈیا
 بوٹا اُوہناں دا سی کل اساں ڈھوں وڈیا
 گھر سچ کے وی اُوہناں نیوں پچھا چھڈیا
 کیبل دے کے اُوہناں قرشی واہ واہ مکو ٹھپیا
 جن کیبل والا پنڈ وچوں کڈ دا پھراں

رب دا بندہ

مسجد مندر پیر نہ پاویں   شرکیں تیرا دھندا
 مگن فٹیون دے چاکوں لتھیا ،   مڑ وی سرتھیں مندا

بے توں ہووئیں رب دا بندہ
 من دا ویہڑا کر لھیں ٹھنڈا
 جگ تے یارا گورکھ دھندا
 کوڑے عملاں دل تے پھندا

قرشی ! شوہ نال کر لے دھندا

شر نوں پاویں جیکر نیڑے
 ہک لے جاویں ہر دے ویہڑے
 ویلا نہ دیویں کرنا بکھیڑے
 بشران دوتی گلویں رندا

قرشی ! شوہ نال کر لے دھندا

پڑھ پڑھ حمد سناندا جاویں
 سجاہیں کول بھٹاویں
 سوہنے شوہ دا چاک بناویں
 ہتھ وچ پھڑ لہیں ہر دا ڈنڈا

قرشی! شوہ نال کر لے دھندا

فُر نہ جاویں اوہدے گھر نوں
 دل وچ پاویں ہر دے ڈر نوں
 پاکیں کر دئیں شر دے شر نوں
 گنج لہیں پلا ہوئی نہ گندا

قرشی! شوہ نال کر لے دھندا

راجے چنگڑ

راجے چنگڑ ساکیں ہو گئے فرق نہ سپی سائیاں
 عزتاں والی پگ دیاں اوہناں رل کے لڑفاں لائیاں
 دن دھاڑے لٹ کے لوکاں وڈھن وانگ قصائیاں

اج دے لوکی مونہوں مٹھوے عملوں کوڑ کوڑے
 جھوٹھ دی ہٹیوں کرن کمائیاں ان حراموں تگھوے
 رل گئے سارے ٹھگ ٹھگوڑے قدر نہ ماپے بھائیاں

رُت نویکلی اج دی یارو فرق نہ جاتک ناری
 غیرت وکدی انج بزاراں وچے شیں ہرکاری
 سچوے لوکاں ٹھار کتے نہ شانناں نقلی سائیاں

اج دیاں ناراں گلی محلے پھردیاں پیپیاں پیپیاں
 پھر دیاں وچ بزاراں جیویں بے مہاریں مہیاں
 چھڈ کے اوہناں خیر نوں قرشی شر تھیں سانجھاں پائیاں

رنگ برنگے پھل

رنگ برنگے پھل نے کھڑ دے سب دی دھری ہو
 لکھ پلے نہیں، قرشی تیرے آس عدن دی ہو

جگ تے یارو بھاڑ جگادھر سڑ شری نے جانا
 میں تے یارو حشر مدانیں مر شرم تھیں جانا
 اک میں سڑھنا عملیں کر میں دوئیاں تڑی نو

دوں پڑاں وچ گھن وی پسدا سنگ کنک دے یارا
 شردے شرکوں بچدا اوبا رب تھیں لے جس یارا
 سچلے عملاں شر دی شکتی مول نہ پاوے چھو

میاں مستیوں واجاں مارے رل نمازیاں جاؤ
 میں دا بوہا چھڈ کے یارو ہر دے ویٹھے آؤ
 شر دی ورتوں گجھ نہیں لبھنا سوتی ورتا ہو

۱۰۰
جس اولاد لئی چند ہلکوئی چھڈ تینوں اُس جانا
کل نون تیریاں کس اوہناں مُشکاں سٹ قبر وچ آنا
قلاں دا میلہ وانگ ولیمیاں اکھیں کسے نہ اتھرو

انھیاں لمیاں گونگیاں راتاں ساڈے لیکھیں آئیاں
رو رو بکاں مار میں تھکيا کرم کریں رب سائیاں
نہ سورج نہ چن کوئی چڑھیا تارے نہ جگنو

پیار دے رشتے سکھ دے ساخھی وچ قرانیں آیا
ایسے پاروں رب وی مل دا سوہنے نبی ﷺ فرمایا
اساں رچائے ویر دے میلے وچ وچ کے ہر سو

رُٹھرا یار منانا لوکا کسے کسے نون آیا
بٹھے شاہ نے بھیس وٹا کے رُسیا یار منایا
ورد بُلاں تے اللہ ہی اللہ پیراں وچ کنگرو

آس اُمیداں مر جاون پر نیتوں کھوٹ نہ آوے
وار سوڑے رُت بہاریں نیتاں پاروں آوے
سچیاں نیتاں دے لئی ہوکا ہے لا تقنطو

اُوہ نمازاں کسے نہ کارے لائی نہ دل توں کائی
 اجر نمازاں جھولی اُہدی ہوئے جس دی بُرائی
 پیار دے بوٹے لالے آوی پھلاں دی خوشبو

بن بکھیلے پتوں پاریں کر دے رہن بسیرا
 راتاں کٹ دے گھلے امبریں ڈر نہ گھور ہنیرا
 ڈھڈ دی اگ لئی ماڑے پنواں کر دے کھچ ترؤ

لٹ کے ہر شے ماڑیاں تائیں بول کبر دے بولیں
 طمع دی اگ تیری بچھ نہ پائی بند کواڑاں کھولیں
 اہناں کستاں لے تینوں ڈوبنا وچ ظلم دی جو

چن چکور دی پیت اولڑی جگ تے نہ کوئی ہور
 پکھی ہن کڑوڑاں جگ تے وانگ نہ کوئی مور
 خالق سب دا سوہنا سائیں سب دی وکھری خُو

پیار نہ ہووے لہریں لو بھوں ہووے دلاں دا میل
 پیار دی شکتی ملے خدائیوں ہووے مقدریں کھیل
 پیت شمع پروانیاں وکھری اگ نوں جانن جوہ

عشق سکولیں ہر کوئی جاوے عشق نہ جانے کوئی
عشق دی ہانڈی اُوہا سوادی لگے نہ شر دی ڈوئی
جس وی دوگڑاں حق سچ پائیاں پھلیا وانگ سرؤ

بانے بیٹھی کول نمانی کوکے وچھڑے یار
کانواں بہنی بیٹھ پیا پھلیا قول پکار
ٹوڈر کاواں کیس کیس پائی کون سنے کو کو

اچڑے شملے دین خدا دی پان نصیباں والے
لٹ غریباں شانناں پاندے چور شنکیں رکھوالے
لد گنیاں او ماواں جہاں پت جمے گھبرؤ

کمی کمین تے ذات نہ کوئی ونڈ اے بشراں پائی
ذات وٹایاں عیب نہ مردے مرے نہ بندیاں بُرائی
کھیڈاں کھیڈن اوت پٹانگاں وجدا نال ڈمرؤ

ماں دی ہستی ٹھانہ چوکی سب لئی اُوہا قاضی
سینے لا وئے دبڑاں لاوے رٹھڑا جی وی راضی
ماں دیاں گالھاں گھنوی دیاں نالاں کدے نہ ہون مارؤ

عشق شعاراں سولی چڑھ کے بیٹیاں عشق نمازاں
اپنے ماس دی چوری پائی کھاہدی چڑیاں بازاں
من مصلا ڈاہیا کیتے لہو دے نال وضو

کھ دیوانے گل گلاں تھیں پاندے مٹھری بو
اڈ دے پھر دے وانگ پھلیڈیاں ڈر نہ تتیاں لو
چسکی لا کے اڈھ جا بھر دے مٹھری عسلیں کھوہ

چار چوفیرے ٹول میں تھکیا دے نہ پیت پیارا
جدھروں جاواں ہوئے کھلوتا ویری نت ہنکارا
میں مرے یا میں مر جاواں تہ ہواں تارو

بھین بھراتے ماپے یارو سوہنے موتیاں مالا
جس دے پاروں بھریا لگدا ویہرا خوشیاں والا
ٹٹ جاوے جد موتیاں ڈوری ٹٹ جاون بازو

ماں سدھاری رب وی آکھے موسیٰ خیر مناویں
لٹیا بھول دعاواں والا اج تو آپ کماویں
ڈہندے رُکھ جد چھاواں والے لگدی تروی لو

اج دا بچیا کل نوں وڈھنا گڈ لوں گجھ سوہنا
 کل نوں اوہدی عدلیں جانا دھولیں جو گجھ دھونا
 تیر کمانوں نکلیا قرشی ہویا بے قابو

رانجھن میرا بے مہارا

رانجھن میرا بے مہارا
 کرم و چاریں کوڑ و نجارا
 جگ دی ٹوریں ٹردا جاوے
 قہر سمندراں لنگھدا جاوے
 شہر دا ساخھی خیر وسارا
 رانجھن میرا بے مہارا

ونج کلاوں شانناں پاوے
 پڑھیں قدراں مدد دا جاوے
 بے گن عملاں وڈھ ہنکارہ
 رانجھن میرا بے مہارا

سچے عملیں ڈھیر خزانے
 تیرے پلڑے جگ پرانے
 کسے نہیں پہچناں تینوں یارا
 رانجھن میرا بے مہارا

قرشی نہ جانے درد پرایا
 سنگ بے درداں شر اشنایا
 ٹھگ ٹھگورا سرتیں مارا
 رانجھن میرا بے مہارا،

رانجھن یار

رانجھن ورگا ہور ناں کوئی
چوکھے جنگل بیلے روہی

اودھے ہجریں جند ہلکوئی

اوہ نہ ملیا میں تے موئی

رانجھن ورگا ہور ناں کوئی

چوکھے جنگل بیلے روہی

بیچ سریراں سولاں ہوئے

ساون برکھیں نیناں روئے

من دی رتیوں جوت جگوائے

سوہنا کھیڈے لگن لگوائے

رانجھن ورگا ہور ناں کوئی

چوکھے جنگل بیلے روہی

ماپے چھڈ لڑ ہوئی تیرے
 ریناں سُنجیاں وار ہنیرے
 ڈکھیا روئے چار چوہیرے
 قرشی نماہیڑے سدھ گوائی
 رانجھن ورگا ہور ناں کوئی
 چوکھے جنگل بیلے روہی

رند

چھڈ بہنی رند مکاراں دی
 راہ پھڑ لے سوہنے یاراں دی
 جگ میلہ گل خدائی دا
 ویلا کٹھیا مڑ نہیں پائی دا
 گجھ کر لے کم بھلائی دا
 سدا رت نہ موج بہاراں دی
 چھڈ بہنی رند مکاراں دی
 راہ پھڑ لے سوہنے یاراں دی
 کاہنوں پاپ دا کٹھیا کھانا ایں
 چھڈ تینوں سب نے جانا ایں
 کھوہ اگ نال بھر دا جانا ایں
 تند ٹیٹی قول قراراں دی
 چھڈ بہنی رند مکاراں دی
 راہ پھڑ لے سوہنے یاراں دی
 زر کھیتی ونڈیاں جانا ایں
 جد پیر توں سفریں پانا ایں
 وٹ سنگ شریکاں کھانا ایں
 گنڈھ پینی چار کہاں ویں
 چھڈ بہنی رند مکاراں دی
 راہ پھڑ لے سوہنے یاراں دی

رُسیا رانجھن

اج آکھاں سوہنے شاہ نوں میں لٹ گئی بھرے بزار
میری لٹ گئی سانجھ پریت دی تے میں کوکاں اُسے یار

میتھوں۔ رُسیا رانجھا سکھیو جند بحر سمندراں بہہ گئی
اج کہندے سارے لوکی سکھ ساریں کلی ڈھبہ گئی
میں لٹ گئی آس اُمیدوں وچ قولیں رانجھن یار

اج پچھن کنڈاں کوٹھے توں سُدھ بدھ کیوں گوائی
اک ہوک دلوں پئی آوے اے بھاہ توں آپ دھنائی
میں نچاں یار مناوے تھیں تے ہسدا سب سنسار

اج آکھاں اُسے شاہ نوں جگ ٹھکان و سوں ٹھور
میری اچھا سوہنے سائیاں کڈ بشرائ وچوں چور
میں ہاڑے پائے سب نوں میری کسے نہ سنی پکار

رُت بہاریں

رُت بہاریں میلے باگیں پون مستزی گاوے راگیں
قوس قزاقا حواں پنگھاں پائیاں چوٹن حوراں امبروں آئیاں
میں صدقزے میں بلہاری مُرشد ہویا جس دے بھاگیں
قرشی! شوہ بن مول نہ راگیں

بے کما دیں آگاں چیرن بوٹ بٹیاں موجاں مارن
بہاں تیلے چگدیاں آون ساون ڈر تھیں ٹھاہراں پاون
ماگھی مکیاں دیکھن تاکیں چڑھدے پھاگن ملدیاں ساکیں
قرشی! شوہ دا ازلیں چاکیں

پھلن ہیکر ویلا سارن پھلنی ریناں بھنگڑے پاون
چتر باگیں ٹوکن ٹوکلاں سکھیاں آئیاں وانگ منکھیلاں
گدیاں بولیں ور منکھدیاں بھر پڑوے دیندیاں لاگیں
قرشی! شوہ لڑ لکیاں بھاگیں

تھک ترٹ جد گھر تیں آون
سیندیاں بے غم بے پرواہاں
خابیں مستیاں سجاں ساتھیں
تھک ترٹ جد گھر تیں آون
سجھ ہنگاریں ور دے چاوا
اکھیں پیون گڈواں بانگہ
قرشی! شوہ بن گجھ نہ تا نگہ

سچا کوڑا

م محمد ﷺ ورگا کوئی نہ سارے جگ تے لوڑاں
میں سچا میں منہ دا کوڑا مٹھڑے لکھ کر وڑاں

سدا ناں باغیں موج بہاراں اج دُھپاں کل چھایا
وار سوڑے ہو ویہندے جے صبر نہ ہوئے پرایا
مڑ ویہڑے وچ کھیڈن خوشیاں مکھ چھپاون تھوڑاں

میں تے آکھاں سوہنے نبی ﷺ دی خاک جیہا نہ کوئی
جس نے آکے سارے جگ تے حق دی مالا پروئی
پائی آپ ﷺ نے ایسی منزل پائی کسے نہ ہوراں

سہیلیاں

چل سہیلی باغیں جائے اکو شہنیں پینگھ چڑھائے
جھوٹے لئیے وارو واریں اکو شہنی سانجھ وچاریں

ملے جو ماہی دل دیاں پائیے

سرد صدقہ کریں واریں جائے

رُسے یاراں نچ منائیے

من جاوے تے سجدے پائیے

راہ کولڑے مڑ نہ جائے

چل سہیلی باغیں جائے

قرشی! شوہ نوں مل کے آئیے

سانوں دیکھیاں ہور وی آن

بھکھاں ماریاں رنج بہہ کھان

ہتھے کھان نال لے جان

کل دیاں پکیاں منہ نہ لان

سکھی ملیاں خوشیاں پائیے

چل سہیلی باغیں جائے

قرشی! شوہ تمہیں جیوڑا لائیے

باغے اندر رُت بہاریں

وجھ گئے موتی وچ قطاریں

پان دھالاں وچھدے جان

راگ سجانی لاندے جان

اُوہا ادائیں اسی وی پائیے

چل سہیلی باغیں جائیے

قرشی! شوہ بن رکت ول جائیے

سپاں نوں کھیر

لکھ پئے اپنے دین جدائیاں ازلوں اپنے جی
جد وی ملدے ماں پیو جائے حد نہ خوشیاں دی

شر تھیں سوچاں جیہڑے لوکاں اوہناں قہر خدا دا
شر دی راہیں عمل کریندے فکر نہ قہر سزا دا
مار کے بے ضر لوکاں یارو خورے لبھدے نیں کیہ

لوبھ طمع دے مارے لوکی پیار وہا جییں ماڑے
اپنے لوکاں کھو کھو کھاندے مول پیا جییں مارے
جو من توں ہون کھوٹے اوہ رت وی جانڈے پی

انت نہ جگ دیاں مانگاں قرشی لکھ کمایاں پاؤ
اُکھا ویلہ ہر کوئی پاوے ہمتوں ہار نہ جاؤ
اپنے کسبیں ہر کسے پانا انت یا جیندیاں جی

شر دی بین

سچ دا لوگ بکھیڑا پاندے جھوٹھیاں دین ودھائی
حق دی مری چھڈ کجھ لوکاں شر دی بین وجائی

جگ تے ٹورا چار دناں دا کاہنوں قہر کماویں
ہو کے سوہنے رب دا بندہ اوہدے راز نہ پاویں
جھہوراں وانگوں جال وچھا کے کھیڈیں پھرن پھرائی

کل دے ویلے اوہدے ویہڑے کہڑے منہ نال جاویں
حشر دھاڑے آپو تائی کسے نہ سہنجھی پاویں
بھر لے قرشی عملاں گھڑوی کجھ تے ہوئے کمائی

شردی شان

شر نوں مُرشد من کے لوکاں پائی آپو دھائی
 مار کے سانگھاں ون غریباں جگ تے پائی رسائی

کوڑی پرہیا لا کے بندہ بول سُجڑے بولدا
 منہ دا مٹھرا ڈھڈوں فریبی جھوٹھ گلاں تولدا
 ات خدا دا وپر اوہ اوہناں لٹ دی منڈی سجائی

گٹ غریباں کھچدے چڈیاں رولن وچ بازاراں
 پی شراباں ہنہاندے وانگ رجھ حماراں
 واہ ربا ایہہ توں ہی جانیں تیری بے پروائی

شَر دے چارو

ہر شے بخشی رب نے بندیاں مُڑ وی سر تھیں ماڑو
سب تھیں افضل ہوندیاں یارو مُڑ وی شَر دے چارو

شَرک وہا جیں کرن کمایاں ٹُر دے شَر دی ٹور
بھل کے رب دیاں گلاں یارو لٹ دے نیکاں ٹھور
ڈبے جیہڑے شَر دے چھپڑاں ہون کدی نہ تارو

ڈھیر پیغمبراں جگ تے آئے سچل سائیاں چاکی
خیر سمندریں غسلاں پائے عملوں کرموں پاکی
جس تن قرشی خیر کمایا اُوہا شَرک وسارو

شرک

دینِ خدائی سچوی اکھ
 شرک تے غیبت لوکا
 دو نیں پھریاں تیجا ٹوکا
 جس لڑ لکیاں اوہ نہ تریاں
 بحر کفر تھیں ڈوبیاں لکھ

دینِ خدائی سچوی اکھ
 قرشی! شوہ بن زلدا لکھ
 تورات ، زبور ، انجیل ، قرآن
 چونہ کتاباں اکو گیان
 امبروں آئیاں چاروں سچ
 پائے لوکا شک وکھو وکھ

دینِ خدائی سچوی اکھ
 قرشی! شوہ بن لگے نہ اکھ

شیطان

شک دی نکلے شر جد وڑیا بشر ہو یا شیطان او یارو
اکو ماں دے پُت نے سارے شر شرک شیطان او یارو

شر دلاں دے اندر بہہ کے رج کے پاوے شور
پیو پتر دا دھنگا کراوے اپ سداے نہ چور
لڑ کے مر گئے کئے دیوانے کسے نہ پایا دھیان او یارو

شرک مسیتیں جا جا یارو دسدا نویاں راہواں
کھا کے قسماں رب دیاں آکھے ایہو سچیاں راہواں
ملاں مفتی کہہ کہہ ہارے کسے نہ پایا گیان او یارو

تجا سارے کار کرا کے رب توں منکدا شباشی
دیکھ رہا اج بشر تیرا میتھوں ودھ کرے بدمعاشی
میںوں جنتوں کڈھ کے رب نے وڈ کیتا احسان او یارو

شوہدا

شج کے قرشی دنیا داری ویکھ تماشہ اُوہدا
رند کراڑاں ہویں سواری لوکی آکھن شوہدا

چڑے عملاں عذراں پاویں مھکیاں پیشہ پایا
ہر کسے تینوں لکھ سمجھایا توں نہ فکراں جایا
کوڑ کماٹیوں ڈھڈ توں بھریا شر سنگ پائی بودا

کل نوں اُوہدی پرایہ جانا کیہ کریں گا جا کے
مان سامیں سچدا مورکھ جاندا عمل کما کے
اُوہدے کھوہے غسلن سارے تو نہیں منکر اُوہدا

سُچل گلاں

کھٹیاں میرے دل دیاں یارو سُچل سوہنیاں سوچاں
میں رساں دا ڈنگیا ٹریا نال کوڑے لوکاں

جگ کچڑے من کیہ روحیا نُھلیا گلِ خدائی
عملوں کرموں باندھاں نُٹیاں صُحبت یاراں پائی
ٹھگ چوراں دی بیٹھک بیٹھا اڈھیاں میریاں ہوشاں

فجر دا نُھلیا شامیں پرتے نُھلیا نہ کہلاوے
قرشی شاموں پہلے مُڑیا نُھلیا کوئی نہ پاوے
ساہ ہونے میرے اتی سائیاں کج اہناں نوں روکاں

سُجھل رشتے

جگ تے چانن چار دناں وا مُڑ تے گور ہنیرا
اڈ جاون جہڑے پنکھ اڈارو مُڑ نہ پاون پھیرا
چار دناں دی قید ہنڈا کے کردے بن بسیرا

بھین بھرا تے سکھ دے سنجھی دکھ ونڈاون ماپے
لد جاون جد ماپے اڈرک مارے جگ کٹاپے
سنگ شریکاں عشرے تیکر مُڑ تے دکھ دکھیرا

اپنے کھوون مونہوں نوالا کھوہے پہرا دیندے
جیہڑا کماوے خیر دی ہٹیوں تنگ انی تے دیندے
ونڈ پئی پُرکھاں دی مٹی چڑیاں کرن بسیرا

پیار دے رشتے رُس جاون تے مُڑ مناوے کہڑا
کر لیندے اوہ جگ توں پردہ سنجھا لگدا ویہڑا
دچھڑے کدی نہ بھلن قرشی جہانوں لکھ سویرا

سُجڑا سودا

دل بیوپاری سُجڑا سودا چھڈیئے راس نہ آوے
سچ دی تکرری وچ جے تولو ٹوٹا دل نہ آوے

رنگ نون ویکھیاں مر نہ جائیئے رنگ بے عملاں سوہنے
بد ہمیشہ نیکو کاراں دے جاندے نیں رونے
کھیڈاں کھڈاون کوڑ وللیاں سوہنا رب بچاوے

میرا سانجھی بولیاں مارے سانجھ شیطانی پا کے
خوشیوں نچدا مار چھلانگاں پیالے مدھ چڑھا کے
بھنگڑے پا پا چھالاں مارے مینوں پٹیاں روز پڑھاوے

گت پھڑی ایس ازلوں میری اُوکھی ہوئی چھڑانی
لکھ کراں میں جتن اُو قرشی پُرکھوں سانجھ پُرانی
پڑھ پڑھ حمد سناواں ایس نوں مول نہ دل تے لاوے

سُجڑے لوکاں

قدر ناں جانن سُجڑے لوکاں جگ تکبریں مارے
درد پرائیاں سہون والے ہون امبریں تارے

جوگن میں اُس سوہنے سائیاں جس خلقی ہر شے جوڑے
سانجھ نان میری دنیا داراں ہون قولیں کوڑے
میں بلہاری اُوہدے ورتوں ورتے مکاں سارے

جد میں جاواں مرشد وپیڑے میں چائنگاں مارے
چھبیاں دے دے ڈکدا مینوں دیوے ہوئیں لارے
پتہ چھڈائی شرتوں قرشی چھڈیا جگ تھیں سارے

سُجڑی بھاشا

سُجڑی بھاشا جیہڑا بولے
 چند عذاباں راول روئے
 میں تھیں بشرِاں روئے پائے گلی محلیاں ڈیرے لائے
 تاج مسیحاں مندریں جائے نشیاں مارے سُرتیں ہولے
 سُجڑی بھاشا جیہڑا بولے
 چند عذاباں راول روئے
 بھلن ہاری کول کوکے وچھڑے یار تھیں لاندی ہوکے
 گھور گھٹا رنگ شینہاں شوکے چند کڑکیاں پاندی روئے
 سُجڑی بھاشا جیہڑا بولے
 چند عذاباں راول روئے
 دنیا داری گچ گھڑولے پریم پریتاں فقراں جھولے
 لعلائ گھڑی قرشی پھولے شر تھیں یاری ازلیں روئے
 سُجڑی بھاشا جیہڑا بولے
 چند عذاباں راول روئے

سویرا

جگ تے میلہ چار دناں دا نہ میرا نہ تیرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اُہا تیرا ڈیرا
 ڈنگراں ٹوری توں نہ کیتی
 دنیا - داروں - ڈاڈی - بیتی
 سمجھ نہ پایا جگ دی ریتی
 جس تھاں ویکھی رت مستانی اُہا تیرا سویرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اُہا تیرا ڈیرا
 پڑھ - قرآناں - ملاں - آکھے
 پھڑ - ایوانی - ممبراں - ٹھاکے
 پڑھے - سکولیں - لادن - ڈاکے
 پڑھیاں - لوکاں - ڈھیر کتاباں - مُرد وی گھپ ہنیرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اُہا تیرا ڈیرا

درد منداں دا سوہنا رکھا
 شہروں مٹھرا ٹک تھیں پاکھا
 ان حراموں جے نہ چاکھا
 ملے پیالہ اُوہدے حضوروں اُوہا تینوں بھیرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اُوہا تیرا ڈیرا
 داتا داتا ہر کوئی کردا
 ویہڑے اُوہدے کوئی نہیں وڑدا
 اُوہدی پوتھی کوئی نہیں پڑھدا
 اُوہنوں پڑھیاں اُوہا ملدا اُنج وی اجر وڈھیرا
 قرشی ! جس تھاں شوہ دا ڈیرا اُوہا تیرا ڈیرا

اُکھا ڈنگ

دکھاں دی بدلی دل دے ویہڑے کر دی جد چھڑکاؤ
 سٹھ دی بہنی ڈکھ آ بہندے اگ دے مین الاؤ
 کل دا پچیا گھر نوں آوے اوہنوں رنھ پکاؤ

جگ دے ہاسے کوڑ تماچے جی نوں کھو کھو کھاندے
 اپنے جائے مار اڈاری چڑھ ہلارے جاندے
 سٹھی ویہڑے وچ جتا آئی اوہنوں گودھ کھڈاؤ

گنڈھ صبر دی کھل کھل جاوے شے نہ کوئی بھاوے
 اکھیں نمانے نیر نہ سٹکدے جند نوں چھین نہ آوے
 ڈکھاں دے ہڑ جند غوطے کھاوے ڈب دی جاوے ناؤ

آل دوالا وڈ وڈ کھاوے رل کے نال شریکاں
 سٹھ دا بٹاہ کدھروں نہ آوے لکھ پے لاؤ اڈیگاں
 دکھاں دی چادر بھرتے سٹ کے اُکھا ڈنگ ٹپاؤ

من تے قرشی ہوئے نماناں جھلے نہ دکھ دیاں ہلاں
 اکھیوں پانی وانگ سمندر مار دا آوے چھلاں
 دکھ دریا جد رُخ کر لیون سکھیا ویہڑے بہاؤ

اُوکھے پینڈے

پیار دی پیڑا اے ڈاڈی اُوکھی ہر کوئی سبہ نہ پاوے
لڑ جاوَن جد اکھیاں کدھرے سَکھ دِلے نہ آوے

بھل کے جگ دیاں ریتاں مورکھ چند عذابیں پاوے
کچے گھڑے نوں مُرشد پا کے لنگھ دریاواں جاوے
عشق دا ڈنگیا کجھ نہ دیکھے قول قرار نبھاوے

یار دے آنکھے سولی چڑھدا عذراں مول نہ پاوے
پیار دے پاروں وچ تھلاں دے سڑھدا بھجھدا جاوے
پیار دی پیڑا سبہ اُوہناں لوکاں پیار دے بوٹے لائے

گل وچ منکے ہتھ وچ کاسہ جوگی بن بن آوے
چھڈ کے یارو تخت ہزارہ ہیر دی جوہ وچ آوے
عشق دی خاطر کانا بن کے ڈنگر آن چرائے

پیار عبادت حکم خدا دا وچ قرانیں آیا
 اساں تے ساریاں قدراں مدھ مدھ ویرنوں سینے لایا
 گھر گھر دیکھو شر پیا نچے خیر نے مکھ چھپائے

پڑھ قرآن نوں دیکھو یارو سوہنے رب فرمایا
 پیار محبت دین اساڈا وچ قرانیں آیا
 قرشی یارا لکھ کجھ انج دا پڑھ کوئی سرتاں پاوے

اولاداں

کیہ اولاداں اج دیاں یارو عزتاں ماپیاں رولن
 وچ کولڑے لوکاں بہہ کے گھر دے دکھڑے پھولن

جیہڑی راہیں ٹھاکن ماپے پنج، کے اُدر جانڈے
 بے حیائی دے ڈوہنگھے چھڑاں غوطے لا لا آندے
 لنگھ جاوے جد سر توں پانی جونا ویلا ٹولن

ماپے متھڑے رگڑ مزاراں منگدے پت مراداں
 کجھ تے اوتھے دیوے بالن کجھ تے مارن راتاں
 مڑ نیانے سولی منگن ماپیاں پھکڑ تولن

ہر شے وچ اوہ کھاون قرشی سرتاں مول ناں پاندے
 ڈب نشے دے وچ تلاواں ادھی راتیں آندے
 وانگ سپولے شوکاں مارن منہ جے ماپے کھولن

ویلا

کڑک ڈھپاں وچ کنکاں گاہیاں لپ دانے گھر آئے
 ہولھاں کھا پی آڈوں پانی اُوکھے ڈنگ ٹپائے
 اج دے بالاں مڈھوں پٹے رکھ جو پڑکھاں لائے

پوہ مکھر دی رت سیالے دن ڈھپاں رات پالے
 ڈنگری گوہیا تھپیا مائیاں بندیاں چک لئے پھالے
 چھپڑوں گارا کڈھ کڈھ ناراں گڑھاں دھاڑیاں نوں لپ چڑھائے

پہلی بانگے ڈنگر ہک لئے جوڑے وچ جاہلاں
 ادھ پہلی میں واہ ناں مکیا بھتا لیائی بلھاں
 منڈلیں ٹوڈا مرچ اچاریں میرے لیکھاں آئے

واہی بھیجی رنج میں کیتی پھل وی سوہنا پایا
 ڈیلا وڈھ میں فصل جو بوئی رب نے باغ بنایا
 نیتاں پاروں ہر شے قرشی نیتوں کھوٹ نہ آئے

وچار

ٹھہر جا میرے ازل شریکا توں کیہ کھیڈ رچائی
میرے آیاں جسدی ہوویوں کسمروں پنڈ وی چائی

توں ایں عملوں راول رولا میں آں بھوڑ بھالا
مینوں تانگاں سوہنے سائیاں توں ٹھگیں متوالا
میرے پڑے سچ دی گٹھڑی تیرے من تے کائی

میں آں تارو عملیں مورکھ لنگھ دریاواں جانا
توں تے اپنے عملیں کر میں مر اولاریں جانا
مینوں سوہنے سائیاں درشن تینوں جگ رسوائی

وچھڑی کوچ نہ زلدی ڈاریں لکھ کرے اوہ چارے
سچڑے یار نہ ملدے لوکو زلیاں جگ وی سارے
پیار دی رت وی اوبا جانے جس نے پیڑھ ہنڈائی

سچل سہلیاں کھیڈن باگیں روپ امبریں پایا
 بے گن عملی کھیڈن باگیں ہر بوٹا کملا یا
 دکھری دکھری کھیڈ اے سب دی سوہنی کھیڈ خدائی

ٹنڈاں پانی بھر بھر پاون عولہ آڈیں پاوے
 منگاں دُعائیں رب تھیں سوہنے روگ ایہو جیا لاوے
 یار دی قرشی سنگی نائیں اوڑک دین جدائی

زلزلہ

بتا آئی ڈھبہ گئی چھایا رت اوڑی آئی
ڈھبہ گئی ہر شے دھرتی اتوں لٹ گئی گل خدائی

گھریوں پہلے بھین بھراتے ماں پیو کر دے گلاں
پیو تے چاچا کھا پی ٹکر لے کے چلے ہلاں
اٹھ زمینوں ہونی آفت سب دی پھوڑ وچھائی

ہونی جس گھر آنا ہوئے دس کے مول نہ آوے
مک جاوے جد دان پانی بندیاں گھرا پاوے
خلقت رب دی وڈھدی جیویں وڈھدا لے قصائی

ہونی آئی لٹ کے لے گئی تین رتاں دے کہنے
دکھ نصیبوں جھولی ساڈی وٹھ اسماں اے سہنے
حشر قیامت برپا ہو اج ساڈے جہیاں تے آئی

ذاتاں

تاپ چڑھے جد پیار دا یارو پچھدا نہیں کوئی ذاتاں
 زکھ دی چھاویں دن چا لنگھدے مکھیاں نہیں فر راتاں

پاپی من تے سکھ دا ویری سرتاں مول ناں پاوے
 زجھ کے نال کوڑے پاراں چند عذابیں پاوے
 پھس جاوے سو جان شکنجے کوکے کل دیاں باتاں

یار دے کھوہ توں اکھ چراوے پیار دے گھٹ نہ لاوے
 جیہڑا وسدا شاہ رگ نیڑے اودھروں منہ پرتاوے
 جے توں چاہویں یاری اوبھی من توں کر برساتاں

خوشیاں بھریا ویہڑا اوبھا رحمت مارے چھلاں
 اوبھے ویہڑے ڈیرا لالے چھڈ دے جگ دیاں گلاں
 ویلا لنگھنا قرشی رویں دیویں روش براتاں

باوا

عرشاں تے گھڑیا دھرتی تے آیا اک مٹی دا باوا
خیر نوں لے کے ٹریا اڈتھوں بنیا آن چھلاوا

چوری دے گرو تو ویچ کے گچکاں پائے محل چوبارے
نیکو کاراں پھائیاں لا لا دیندا جھوٹھ دلارے
ٹ کے شکھناں والے ویٹھے کردا خیروں دعوا

ماں پیو جائیاں سنگی ساکاں وڈھیا وانگ قصائیاں
پا تفرقے وکھرا کیتا بھیناں کولوں بھائیاں
کمر دی پڈئیوں چونڈی پھک کے شرتوں پائی شادا

چھند

در در تو ٹک منگ توں بندیا ڈھڈا دی اگ تے بُجھائی
غیراں در ات سجدے پاویں سجاں سنگ چھند پائی

رل کے نال شیطانی یاراں رج توں قہر کمایا
لٹیا جد توں نھلو ناراں شر وی تیتھوں شرمایا
ساڑھ کے شرماں والا صافہ پگ توں شرکوں پائی

غرض منداں دی غرض نہ جانی رہ گئے اوہ گُرلانڈے
جیکر دیندوں ساتھ اُوہناں دا سیساں دیندے چاندے
پی کے رت توں نیکوں کاراں من دی پیاس بُجھائی

دیس تہاڑا

مک گئے ساہ جہد ہولی ہوئی مٹھ گئی جان جہانوا!
 ٹر چلی میں دیس پرانے سن لو آئے مہمانوا!

مٹھ جانا میں دیس تہاڑا مڑ کدی نہیں آنا
 سٹ کے اج ٹسی قبرے مینوں ٹر گھراں نوں جانا
 ہو سکے تے بخشو مینوں پڑھ پڑھ کے قرآنوں

نگی ساکان سب نے اک دن ڈھکنا دیس پرانے
 کوئی پچھیز کوئی اگیرے امر خدائیوں جائے
 شر نوں مٹھ کے خیر کمائیو کہندی جانواں تہانوا!

دوتی

آس دے پنچھی نال نصیباں
ٹک کے بہنا راس نہ ایہناں

آندے جاندے وانگ ہواواں
کدی اے دوتی کدی نہیں باہواں

اُت آسمانوں آئے صاباں
کھین آئے اتی ساہواں

ڈھکنا قرشی دیس خموشاں
جگ پرایا نویاں راہواں

گھر

گھر میرے نوں بوہا نہ باری بھیتہ نچدا ہنیرا
ڈک کے مینوں گھر دیاں اوتھے مول نہیں پانا پھیرا
فیرتے حشر دھاڑے تیکر مُڑ نہیں ہونا سویرا

پنڈ توں وکھری وستی جس تھیں وسدے لوک تمانے
اوتھے رہن بسیرا جس دے مکدے جگ تو یرانے
شام پئی مُڑ ہر کسے آ کے لانا اوتھے ڈھیرا

بھریا میلہ چھڈنا اوکھا سائیں ہک لے جاندے
ڈھکیا جد کوئی دیس پرائے غیر وی اتھرو بہاندے
ڈولے پیاں مُڑ واہ نہ کسے دی کیہ کمی کیہ وڈھیرا

رب تو ڈر دیاں جہڑے لوکاں پائی نہ غیبت خوری
شرع دی پڑیوں چونڈی پھک لئی ہو سکے نہ چوری
خیر دی جوت جگا لے قرشی شر دا کر دے نبھیرا

غرور

پیار دی رت نون تون کیہ جانیں پان نصیباں والے
 تون تے پینگاں پُجھ کے پائیاں رکھ فریباں والے
 مر جائیں گیں نی مر جائیں گیں
 لائی اچی تون اڈھاری سولی چڑھ جائیں گیں

جہڑی راہ ول تون پئی جاویں اوہ دکھاں دے پینڈے
 اوہناں زاہواں دے لئیرے عزتاں لٹ دے رہندے
 اوہناں کھیڈاں وچ گج نہیوں ہر جائیں گیں
 مر جائیں گیں نی مر جائیں گیں
 لائی اچی تون اڈھاری سولی چڑھ جائیں گیں

اساں تے بلیے چولی تیری پائے پھل مکھانے
 تون تے مٹھرے میوے چھڈ کے چگ لئے وکھرے دانے
 لگا روگ تینوں دکھاں وچ تر جائیں گی
 مر جائیں گیں نی مر جائیں گیں
 لائی اچی تون اڈھاری سولی چڑھ جائیں گیں

غم دے بھلے

غم دے بھلے سمونداھا کر گئے دل میرے دا ویہڑا
سنجھا ہويا پنڈ سجناں دے ہر تھاں نچدا ہنیرا

تیرے ناں دے ہاڑے ماراں کر کے اچیاں بانہواں
تینوں چھڈ کے سجناں جد میں ٹر پئی نوپاں راہواں
راہواں دے پتھر وی چھیڑن لے کے ناں ہن تیرا

تیری خاطر جوگ رچایا چھڈ کے آسا پاسہ
سونے ورگی جندڑی سجناں بن گئی ہن تماشہ
خورے میری رات دا چندرا کد ہوئے گا سویرا

جگ

چل سہیلی اوتھے چلے جس تھاں پی دا ڈھیرا
جب تے بیوڑا لانا ٹوٹا جگ تیرا نہ میرا

سُج دیئے اسی رسماں قسماں بُھل کے جگ دیاں ریتاں
نچ منائیے سوہنے خصماں لمیاں ہن پریتاں
من دوارے چانن جیویں بھاگیں بھریا دیہرا

وڑھ کے ڈوہنگھے علماں سمندر رج کے غوطے لائیے
پڑھ جائیے جد علماں دی پوٹھی اوبدا شکر منائیے
اُسے پوٹھیوں دوئیاں سنائیے اوبدا اجر بتھیرا

کھیڈ تماشہ

سو در منگیا چند ہلکوی
 کاسے بھیر شے نہ کوئی
 جگ تے قرشی کھیڈ تماشہ
 باڑیاں تک تک پاندے ہاسہ
 مایا باجھ کتے نہ ڈھوئی
 سو در منگیا چند ہلکوی

گچھ نمانے روندے جان
 اکو وٹ تے ٹر دے جان
 بولن سارے اک زبان
 بہن کھلون نہ سنگ شیطان
 شر دی فصل مول نہ بوئی
 سو در منگیا چند ہلکوی

کبر دے رکھ

کبر دے رکھتے چڑھ کے توں بندیا بشریں رُتبہ گنواپا
خیریں راہواں چھڈ کے توں کیہ شر تھیں جیوڑا لایا

ہر شے رب نے بخشی تینوں سب توں وکھرا بنایا
مٹی دے چاکوں لا کے تینوں ہر شیں راکھا بنایا
کبر اتا دا چاکر ہو توں سوہنے سائیاں بھلایا

عیب کشائیاں غیبت خوری پایا توں ورتاوا
بہن کھلون وی ہویا تیرا شر دی چھتریں چھایا
مُھل کے خیریں راہواں اج توں کفر دی گھڈے ہتھ پایا

کھڑ جا اک تھاں بندیاں وانگوں ہو جا اُہدے ناں دا
سجگ توں جاویں لوکی آکھن ڈھکیا پُت کسے ماں دا
قبر تیری انج چمکے قرشی چن بے گھر تیرے آیا

لیراں

دیکھو لوکو اج دے لیڑے لیراں تے رنگ گوڑے نے
گٹیوں اچڑے ٹاکاں بتکیاں خورے کدروں پورے نے

اج دی ماں تے دھیاں نوں لے کے پھردی وچ بزاراں
جیویں کونجاں اوڈھدیاں رل مل بھج کے وچ قطاراں
ٹٹ کے رسمی خصماں اے ماواں ٹسن کر دیاں پورے نے

جھوٹھ تے غیبت عیب کشائی کرن ایمانی قرآنی
جھوٹھ دی تکرپیوں ہر شے تولن اے اہناں دی نشانی
اج دی پر جا اوہ گجھ کر دی کرن جو حاکم چوڑے نے

مائی

مُر گئی مینوں چھڈ کے دیکھو میری سوہنی مائی
 لٹیا بھول دعاواں والا لٹ گئی گلِ خدائی
 کل تک ہا سے اج تو رونا وچ میں اُوہدی جدائی

اُنگی پھڑ کے جہڑی ماں نے مینوں مُرنا سکھایا
 ہوندیاں سُندیں آپ نہ کھاہدا میرے منہ وچ پایا
 میں تے بھُل کے ہر شے یارو قدر نہ اُوہدی پائی

لُٹیا پھٹیا گھر جد آواں دیوے ڈھیر دعاواں
 ماں دے پیریں باغ بہشتاں ماواں ٹھنڈیاں چھاواں
 اُوہدا دم سی ہر پل جیویں وجدی گھر شہنائی

جد تک اُوہدا ہتھ سی کنڈ تے جھول کدے نہ آئی
 اُوہدیاں سیساں لکیاں جیویں رُت ساون دی آئی
 اج دی رُت تیرا اُوہا قرشی کر لیس جو وی کمائی

مائی حلیمہ

مائی حلیمہ ورگی ہستی جگ تے ہوو نہ آئی
 خورے کپھڑی چاہ اوہ بے کے مکے نوں ٹر دی آئی
 جس نے آپ ﷺ نوں سینے لا کے مٹھڑی کھیر پیائی

قدر کیہ جانن ماں دی یارو میں جیہے کینے
 ماں دا رتبہ جانن والے وسدے وچ مدینے
 جہاں ﷺ رضائی نبھین تک کے اپنی کمبلی وچھائی

بو محمدی ﷺ کھج کے آندا مائی جو مکے ول آئی
 جھولی لے کے آپ ﷺ نوں جس نے لٹ لئی کل خدائی
 رہندی دنیا تیکر ہن تے آوے نہ ایسی مائی

مار اڈھاری

مار اڈاری اڈھدا جا
میں دے بت نال لڑدا جا

شر دے باویاں پھائیاں لا کے
خیر دی اکھلیوں چھڑدا جا

شر دا پکیا کدی نہ کھاویں
بھانویں بھکھ نال مردا جا

اُوکڑ راہواں سولاں بھریاں
کھلویں نیناں لڑدا جا

ماڑیاں تائیں کھند نہ کھائیں
دُکھ اُوہناں دے ونڈدا جا

اوس پڑوس تھیں سانجھاں پائیں
سوہنے پی سنگ تانگاں پا

مٹی

جس مٹی دا باوا توں ایں رل اُہدے وچ جانا
کھا کے ہر شے اپنے ناں دتی ہو مٹی توں جانا

مک جانا تیرا جگ تو رشتہ پھٹنا سنگیاں یاراں
گور پیاں تینوں بھج کے ملنا تیرے کسباں کاراں
ہو سن کندھاں. چار چوقیرے در کسے نہیں گھل پانا

وانگ چھلیڈیاں اڈھ دا جاویں بند کے پُپرکھیں رسماں
دین دھرم وچ دھڑے توں پاویں پا کے جھوٹھیاں قسماں
انت ویلے تینوں آ جد بھڑنا کسے نہیں کم تیرے آنا

پار لنگھا دے

آج توں نہیں میں از لوں سائیاں تیری ہاں میں تیری ہاں
 ڈوب دے وچ یا پار لنگھا دے تیری ہاں وچ میری ہاں

آس دی بیڑی چھیداں ماری ٹھلے نہ ڈبدی جاوے
 آج وی بے نہ بکھیوں سائیاں مک غریبی جاوے
 میں کیہ آج میری میں وی مرنا متھ لئیں دونویں لاشاں

نیونہہ تیرے نال لا کے سائیاں میں تے ہر شے ہار گئی
 تیرے لئی میں جوگ رچا کے بن تے پتوں پار گئی
 ٹوکاں مارے آل دوالہ رکت ولے ہن جاواں

پھوڑی

چنگا چنی تے سٹھن اوقات میری وے
 تین لیڑیاں بچ لے جاے توں برات میری وے

جنجاں گھٹ ہن رساں تے لاگ چوکھے وے
 ہٹ رساں تے لگ جان وانگ ٹوکے وے
 چند گنجھلاں بچ پھسی لے جا وات میری وے

پھوڑی رساں وں وچھی جا کے ہر گھر وے
 ماپے وارج ہتھوں جاندے وچو وچ مر وے
 اوہناں گلاں پاروں لنگھے نہ رات میری وے

ساک

من دے سچڑے ساک وی اُوہا بجن اوکھے ویلے
منہ دے مٹھڑے من توں گُوڑے ہون شیطانی چیلے

اج دے لوکی جھوٹھ دے پلئیو کر دے رج کمائیاں
بھل کے اوڑک سائیاں یارو پھڑدے جھوٹھے سائیاں
پھردے ات مزاراں جیویں بے سُدھ ڈنگر گُو میلے

میں نہیں کہندا لوکی کہندے متراں باجھ نہ ڈھوئی
کلڑی چند تے دکھ ہزاراں نیڑے نہیں آندا کوئی
اجر نمازاں تہ نہ ملیا پڑھیاں ویلے کویلے

اُکھا رُوگ

گل پیار دی ہوے کدی لکدی نیں
 جھڑی عشق دے لگی کدے رک دی نیں
 دکھاں پری اکھ کدے وی سکدی نیں

رشتے دل دے ناکھڑی وچ تول سجناں
 چھڈ جھگڑے تے بول مٹھے بول سجناں

میں تیری ہوئی توں ایں میرا جن سجناں
 مینوں اتلاں توں تیری لگن سجناں
 مناں تیریاں توں اک میری من سجناں

جند میری نہ کنڈیاں تے رول سجناں
 چھڈ جھگڑے تے بول مٹھے بول سجناں

انت ویلا

ہنڈ گئی چدڑی ویلا آیا چپ لباں تے آئی
پھلاں ورگا تن سی اڈہنیں مٹیوں سانجھ رلائی
میں نہیں کہندا گل کوئی وکھری، کہندی گل خدائی

بھر لے گڑوی عملاں والی بھر لوں گج سوہنا
گھوڑی چڑھن تو اک اگیرے دھولیں، جو گج دھونا
ویلا ہجنا اڈک سائیاں دینی تینوں ودہائی

ماں پیو جائے سنگت یارا، چار وناں دا میلہ
اڈھ جاون جد پیار دے پنچھی ہتھ نہیں آندا ویلا
کل نوں کوکین سنکیاں ساتھی کسے نہیں دینی پھڑائی

مھکیاں کر کر جگ توں لٹیا انت نہ پایا دھیانے
کھارے چڑھدیاں رل گئے تینوں اپنے اج بیگانے
ڈھکنا قرشی دیس خموشاں وناں ڈوبنگی کھائی

لغت

رنگ رنگ دے مٹھل

	بھاڑ جنادر	آگ کا بہت بڑا آلاؤ	دوئیاں
	گھسن	گندم کے ساتھ ایک کیتڑے کا نام	شکتی
	ہردے دیہڑے	اللہ کا گھر	چند ہلکوی
	مٹھکاں	کسی چیز کو دونوں طرف سے باندھنا	ہبکاں
		جیسے مردے کو کفن میں لپیٹ کر باندھتے ہیں	وار سوڑے
	ہوکا	بشارت	لا تعلقو
	کائی	میل، جو کھڑے پانی میں آتی ہے	بن بکھیلے
	کھینچ دھرو	مارا ماری	کستاں
	کھسی	پرندے	لہریں لوبھوں
	بھو	جگہ مقام	ڈھوڑرکاں
	دیڈاں	تھپڑ	بھلیڈے
	مسل	شہد	ٹول
	بول	ڈیر	
	انت ویلا		
	اڈوک سائیں	آخر کا مالک	کھارے چڑھنا
	دیس غموشاں	قبرستان	بڑات کی روانگی سے پہلے لڑکے،
	ڈوہنگی کھائی	قبر اندر سانی جو ہوتی ہے آج کل نہیں بناتے۔	لڑکی کی تیاری، تیل وغیرہ کی رسم
	آس دے پھیمی		
	بکھدو	پرانے کپڑوں کی لیروں سے لپیٹا ہوا گیند کی شکل میں گولا۔	
	امبریں تارے		
	پیار وہا جو	محبت کا کاروبار۔	
	مھلاں گدھیا		
	کار کلالاں	غیر قانونی دھندا۔	
	مھلیں سوڑے		
	امیر لیا	سوڑے کی پونی کا اوتارنا۔	
			آگ
			بھاہ

گھیر لیا	دبیر لیا	کیسے گزارے۔	بکت سارے
شرابی، غیر قانونی دھندا کرنے والے	رند کلال	اللہ کا کہنا اور ہو جانا۔	بندہ
ترکیب۔	جموین	شرابی اور جموٹی باتیں۔	بانگال
پیسے، دھن دولت۔	روکڑ	بڑے کام۔	رند بکذیبیاں
خود ہی بادشاہ، خود ہی رعایا۔	آپے شاہ تے	روٹیاں۔	دوچ کلال
	آپے پر جا		ڈگراں
		بے کار بانسری۔	بے ٹن و بھلی
			بھکھ
چوٹھ کا رونا۔	جموٹھ آلا پنا	دکھرا سب سے افضل۔	اولڑا
تکبر کی دیوار۔	کمر دکھا کند	رزق حلال۔	ان حلال
			چڑیاں بسیرا
فاد ذکر و بی اذکر کم تم میرا ذکر کرو میں تمہارا۔	فاد ذکر و بی اذکر کم تم میرا ذکر کرو میں تمہارا۔	یہ اللہ فوق اللہ تمہارے ہاتھ پہ اللہ کا ہاتھ۔	یہ اللہ فوق اللہ تمہارے ہاتھ پہ اللہ کا ہاتھ۔
نقصان۔	ٹوٹا	دل۔	جیوڑا
ذبح خانہ۔	کیلا	منہ زور۔	اقرا
		کسی خاص طرف جانا، لڑکی والے گھربرات کا پہنچنا۔	ڈھکنا
			جموٹی تیری دانے
دستر خوان۔	تو نے	ظنند۔	دانا
جانوروں کا کمرہ، واڑا، دھاڑا۔	بھانے	نفرت۔	بکند
		خون۔	زت
			جموٹھا محصم
ایچھے دن۔	دار سوڑے	ہوتے۔	حصیدے
گندا اور جموٹھا۔	کوڑ کچرا	چوٹی باتیں۔	گلوے
			جموٹھا پنڈ
رشتے دار۔	انگ ساکاں	مزاروں پر سجدے پانا۔	جھکن ات مزار
			دیس تھارا
آخر۔	پھمیر	دوسرے جہان جان۔	ڈھکنا دیس پائے

		اگیرے	اگلے۔
		دیس پرایا	
گوشت کا سالن۔	لون	انتیں واہنڈے	آخری سفر۔
		او بڑ	غیر۔
		دل دی ہوک	
وچار کرنا سوچنا۔	لوژنا	لدہ جانا	گذر جانا۔
		دلایاں	
		بدنا	ردہ کرنا۔
من۔	جیوڑا	اڈل	اُس طرف۔
چپا تیاں، روٹیاں۔	ٹاپاں	ڈکھ	
		تھا	بوجھ۔
مھوڑ دینا۔	عج دینا	تسہاں	کام کاج۔
		حاسد	
		بھور	سویرا۔
مقدر۔	لیکھ	لوکا	لوگو۔
خواہش۔	اچھا	عشق دی گڑوی	
		چاکی	اٹھائی۔
طوفانی لہریں مارتا ہوا دریا۔	ٹھٹھہ دریا	ساسا	دس دس، خیال۔
بے چارا۔	نمانواں	بھٹھ	آگ کی بھٹھی
کھہار جس پر برتن بناتے ہیں	چاک	بھوک	مقدر۔
بھٹھی۔	آوی	لوئے لوئے	غروب آفتاب سے پہلے۔
شام سے پہلے۔	شام اگیرے	عشق کتاباں پڑھ گئی آں	
		عشق چہاریں	عشق کی منزل۔
		عشق دی پوڑھی	
		بن بیلے	جنگل روہی۔
زہریلے سانپ۔	موڑی ہیہاں	راول روئے	ادھر ادھر۔
آسمان کے نیچے۔	گھسلا امبر	نھرے نا	پچھتاوا افسوس۔

جھگی

کوکاں تے ٹرلاواں اُوچی اُوچی آوازیں دوں۔
ناد ڈھول۔

لدیا ول ولہاں
گذر گیا۔ ول فریب۔

خیر دا پوہا

چانگھاں مارنا حج و پکار کرنا۔
تمت ویلا آخری وقت۔
دانے بھٹو بھٹیاں جھوروں کی بھٹھی کے دانے۔

ساگھاں مارنا نیزہ مارنا۔
ونج بیٹھاں جنت کمانے والے کام۔
ادھواڑ ادھ وچکار، اندر سے (درمیان)۔

ہانڈ حاجت، خواہش۔

بکت جہانے

یول ڈھیر۔

ملک فرشتے۔

وسہیاں گندی تالیاں۔

اُپڑنا

ٹوٹا نقصان۔

بھول غریباں نماںے لوگ۔

ہسیر غموشاں قبرستان

ویلا ٹھرنا وقت کاڑکنا۔

کہار ڈھولی اٹھانے والا۔

لاوا

جیبوں کولا نرم زبان والا۔

تت پچھتاوا آخر میں پچھتانا۔

یول حلاوا مٹھوے یول۔

پنڈا کھانا ماس کھانا۔

من دا چور

بن بکھیلا جنگلی جالور، پشو۔

عید منگھیلا گہرے تیز بادل۔

بھور سویر۔

جنت ول جس طرف۔

بکت کس طرف۔

ماپے

شرک بھنڈو کے شیطان کے ساتھی۔

ہانڈ حاجت، خواہش۔

ڈگراں روٹیاں۔

ستوڑے گورسراواں ٹھپ اندھیر قبروں میں سوئے۔

میری ننگے چائن

ہنگ پکھیرو پرندے۔

ول گھر آئے گھر کو لوٹ آئے۔

سورج کنڈ چالائی سورج غروب ہو گیا۔

کفتاں ویلہ عشاء کے بعد۔

آپوتاپ نفسا نفسی۔

موتی

گنڈھ

پہ

دھ

پیغام۔

مجمع۔

مارنا۔

زبان کا پچھلا حصہ۔

ترازو۔

تالو

ترکڑ

مسجداں

دید

وللیاں

سعاداں

دھوڑے تعویزاں

جڑی بوٹیوں سے علاج کرنے والے حکیم۔

بے کار فضول۔

چور کی ضد۔

تعویز دھاگا۔

بحر وید

انی

ونج کلالاں

فرہیں

سمندر وزمین۔

نیزے کی ٹوک۔

نمے کام، غیر قانونی دھندا۔

موٹے، چڑھیں خورے۔

مٹھیاں

چنچ چھاڑ

ٹوہا

کہار

لڑائی، رونا کرلانا۔

کنوے سے اشیاء نکالنے والا۔

ڈھولی اٹھانے والا۔

وٹاں

اولاہ

کھیتوں کے درمیان کچا راستہ۔

اپنی طرف۔

پار لنگاہ دے

بھلے نہ

نیوں

پیلے ٹھل

چلے نہ۔

دل کا لگانا، آنکھیں ملانا، محبت کرنا۔

بچھ لیں

بکھ دے

وصول کر لینا، کسی چیز کو پکڑ لینا۔

کس طرف۔

کھیں دی ٹھل

اُولے زردی

زُت

چادر کی ٹنکل۔

ژالہ باری۔

موسم۔

سرسوں کے کھلے ہوئے پھول۔

پھاڑی علاقے کی طرف اشارہ۔

عصر کا وقت۔

چمکھل جنگل پیلے روی جنگلوں میں خواری کی۔

پیر

آہنہ

پشواں توری

ڈھکن ویلہ

گھونسلہ۔

دوسرے پشوں کو۔

آخری وقت۔

گوشت کھانے والا۔

بھاجی، ورتاوا۔

ماساں خور

نیوندے

رب دا بندہ

گن ٹیکون

ہر دا ویڑا

حکم ربی جو اُس نے کہا وہ ہو گیا۔

اللہ کا گھر، مسجد۔

چاکوں لھیا

بکھیرا

کہہا جس پر برتن بناتا ہے

ہنسی مذاق۔

گلو میں رندا
ہے فضول ہاتھیں بنانے والا، رندا ایسا
اوزار جس سے ترکھان لکڑی چھیلتا ہے۔

بشراں دوتی
چاک
انسانی دشمن۔
خدمت گار، نوکر۔

پہلی سائیاں
چاکت ناری
ناراں
نوکر اور مالک۔
ھڑکا لڑکی۔
عورتیں۔

را بے چکر
ساکیں ہو گئے
لڑقاں
ہرکارا
رشتے دار ہو گئے۔
لیرو لیر، چھوٹے چھوٹے کلوے۔
خبر رساں، ڈاکیا۔
بے بہاریں سماں بے لگام، دوست۔

کوڑ و نجارا
پرکھیں قدراں
جھوٹھا دلبر۔
اپنے بزرگوں کی قدریں۔

را بھمن میرا بے مہارا
کرم و چارا
خیر و سارا
شر اشنا یا
عملیں بیچارا۔
خیر کو بھولنے والا۔
شیطان کا ساتھی۔

بیج سر پہ
ریٹاں سنجیاں
سُدھ گوائی
سونے کا بستر۔
اُداس راتیں۔
ہوش گوائی۔

را بھمن یار
جد ہلکوئی
جوت جکوائے
نمانزا
زندگی رُل گئی۔
دیئے جلائے۔
بے چارا۔

ویلہ مٹھیا
وٹ
کہارا
گذرا ہوا وقت۔
حصہ۔
ڈھولی اٹھانے والا۔

رند
رند
پاپ
گنڈھ
شرابی۔
گناہ۔
پیغام، دعوت نامہ۔

کوکاں
بھاہ
دسوں ٹھور
آوازیں دینا۔
آگ۔
رہنے کی جگہ۔

ڑسیا را بھمن
سانجھ پریت
ہوک
جک ٹھکاں
اچھا
پیار کا رشتہ۔
آواز۔
چوروں کی دنیا۔
خواہش۔

کما دیں آگاں
دیکھن تاکیں
چاکیں
گنے کا اوپر والا حصہ۔
کھڑکی سے دیکھیں۔
خدمت گزار۔

ڑت بہاریں
بے
بوٹ ہٹیاں
ساکیں
بھوے کا گھونسلہ۔
چھوٹے چھوٹے بچے۔
رشتے دار۔

کونل کا بولنا۔	لوکن کونلاں	وقت گزاریں۔	ویلا سارن
پرانے زمانے کا ایک پیانہ جس سے	پڑوپے	گہرے بادلوں کی طرح۔	وانگ منگھیلاں
گندم کے تول کا کام لیا جاتا تھا۔	اکھیں بیون	مقدریں۔	بھاگیں
آنکھ کھولیں۔		شادی کی خواہشیں۔	وردے چاواں
			نچوا سودا
شراب۔	دھ	نقصان۔	ٹونا
		کسی کے پیچھے ہاتھ دھو کر پڑ جانا۔	گت پھڑی
			سومرا
روٹی۔	ٹنگ	کھیتی باڑی۔	ڈنگراں ٹوری
		اللہ کی کتاب، قرآن۔	پوتھی
			اولاداں
روکیں۔	ٹھاکن	نڈے۔	کولڑے
ڈوہنڈنا۔	ٹولنا	پرانہ، گذرا ہوا۔	جونہ
کچے چنے کو آگ میں بھوننا۔	ٹھولاں	تھوڑے دانے۔	لپ دانے
جڑ سے اڈکھاڑنا۔	ٹھوں پٹے	کنویں سے کھیتوں تک پانی	آڈ
دوپہر کا کھانا۔	بھتا	پہنچانے کی گزرگاہ	منڈھلیں ٹوڈا
قدرتی گھاس۔	ڈیلا	مٹی کی روٹی کی مانند۔	
			وچار
میل۔	کائی	معصوم، سادہ لوح۔	بھولڑ بھالا
ٹنڈوں کا پانی مٹ کے ڈریے	عولو	کنویں سے پانی نکالنے کا برتن۔	ٹنڈاں
جس جگہ پر گرتا ہے۔		آخر۔	اوڑک
			زولڑ
محبوب موسم۔	ڑت اولڑی	چھت۔	چھایا
جن زتاں دے کہنے تین نسلیں۔		سوگی اجتماع۔	پھوڑ و چھائی
			پھوڑی
دوپہ۔	پچی	مگرتا، قییں۔	جھگا
تین کپڑوں میں۔	جن لیڑیاں بچ	شلوار۔	سٹمن
خبر۔	وات	رسمیں۔	لاگ

ٹوکو کو پکلا کر اُس میں موچک پھلی ملانے سے بنتی ہے۔	چمکوں	بے کار شخص تفریق، فطرت نہیں	باوا اُٹ بڑاوا تفرقے
لڑائی۔ دیر سر پر باندھنے والا کپڑا۔ خون۔	چمند صاف رت	اوپر معصوم لڑکیاں۔ دعا تیں۔	چمند ات بھولنا ماراں سیاں
آخری، بعد میں۔	چمبھڑ	جانا۔ پہلے۔	دیس تھاڑا ڈھکنا اگیرے دوتی دوتی
اوپر۔	اُت	دشمن۔	گھر
بند۔ سائیں ہک لے جندے فرشتوں کالے جانا۔ جنارے والی چار پائی ختم کر دینا۔	ڈک ڈولے پیاں بھیڑا	اندر۔ رہنے کی جگہ۔ آنسو۔ ہمت، حوصلہ۔	بھیر رہن بیرا اُترو واہ
سو نہیں۔	بلے	چھوٹا سا گاؤں۔ سفید چینی سے لپٹے ہوئے چھولے۔	غرور رکھ محل خانے غم دے محلے
سنسان، ویران۔ رات کا اندھیرا۔	سُنجھا رات دا چندرا	اُلٹا۔ سگی ساتھی، ارد گرد۔	موندھا آسا پاسا
نقصان	لونا	دل، من اللہ کی کتاب، قرآن	جگ جیوڑا پوتھی کھپڑا تماشا
دولت۔	مایا	اندر۔	بھیر

		راستہ، پگڈنڈی۔	وٹ
			کبر دے ڈکھ
چاک (چاکوں) کہاروں کا برتن بنانے کا اڈہ۔		تکبر کا درخت۔	کبر دے ڈکھ
		غلام، نوکر۔	چاکر
			مائی
	لٹیا مٹھیا	ڈھیر۔	بول
پریشان۔	جھول	پشت۔	کنڈ
پریشانی۔		دعائیں۔	سیساں
			مائی حلیمہ
	کھیر	خواہش۔	چاہ
دودھ۔		دودھ پالانے والی ماں کی بیٹی۔	رضائی بھین
			مار اڈاری
	جھڑنا	گندم کی صفائی کیلئے ایک لکڑی کا برتن۔	اڈکھلی
اجناس کی صفائی کرنا۔	کھند	کھلی آنکھیں۔	گھلوے نیناں
نفرت۔			مٹی
	مچھلیڈے	قبر میں پڑے ہوئے	گور پیاں
شیطانی جنات۔		ملنا، مگرانا۔	بھڑنا
			محمد ﷺ
	اُت	پیدا ہونا۔	جایا
اُدپر۔	پوتھی	دودھ۔	کھیر
اللہ کی کتاب، قرآن۔			پار لنگاہ دے
	ہانجھویں	چلنا۔	ٹھلنا
ہانپنا، حاضر ہونا۔	ٹوکاں	وصول کرنا۔	بتھ لینا
چھوٹی چھوٹی باتیں۔			پھوڑی
	وات	قیص دوپٹہ، شلوار۔	جھکا پٹی، سٹھن
خبر۔	پھوڑی	زخم۔	پھٹ
کسی کی وفات پر افسوس کیلئے جو			ساک
دریاں بچھائی جاتیں ہیں۔	اڈک سائیں	ہانپنا، حاضر ہونا۔	ہانجھن
آخر کا مالک (اللہ)۔	بتر	قرمان گاہ، جہاں موسیٰ ذبح ہوتے ہیں۔	کھیلہ
یار دوست۔			

تعارف

- الحاج محمد فیاض قریشی   ناں:-
- فیاض قرشی   قلمی ناں:-
- حاجی محمد فاضل قریشی (پیشہ کتابت)   ابا جی:-
- سردار بیگم   امی جی:-
- 7 محرم 1362ھ، یکم مہکن 1999 بکری بمطابق 12 فروری 1943 دن جمعہ مبارک -   جن ترخ:-
- جا کے چیمہ تحصیل ڈسکہ ضلع سیالکوٹ -   جن بھونیں:-
- سپیشلائزیشن بینک سیکورٹی، ایکویٹمنٹ از امریکہ   پڑھائی:-
- انجینئر   کم کار:-
- امریکہ، میکسیکو، لندن، سوئٹزرلینڈ، جرمنی، سوڈان، اردن، سعودی عرب، متحدہ عرب امارات، کویت، بحرین، قطر   سیر سپاٹا:-
- زرین خالدہ   گھر والی:-
- قاسم، باسط، جواد   پتر:-
- ساجدہ   دھیانی:-
- نظم تے گیت   شاعری کھیتر:-
- ۱۲-۱ اے نیو آفیسر کالونی صدر بازار لاہور چھاؤنی   دسوں:-

☆☆☆ شجرہ نسب قریشیاں ☆☆☆

قصبہ جا کے چیمہ تحصیل ڈسکہ ضلع سیالکوٹ

محمد فیاض پسران محمد قاسم۔ محمد باسط۔ محمد جواد۔ ساجدہ بیٹی

محمد فاضل بن غلام محمد بن عزیز الدین بن محکم الدین۔ احمد دین۔ محمد

دین بن رکن دین بن نظام الدین بن محمد بخش بن غلام علی۔ محمد علی۔ سلطان علی۔ کرم علی۔

غوث علی بن ضیا اللہ بن شاہ جی بن حافظ بن شیخ عبداللہ بن شیخ عیسیٰ بن شیخ اسحاق بن شیخ

سلیمان بن شیخ محمد رضا بن شیخ عبدالکریم بن شیخ عبدالرحمن بن شیخ محمد افضل بن شیخ اکبر

صادق بن شیخ قطب الدین بن شیخ جلال دین بن شیخ نصر اللہ بن شیخ محمد صالح بن شیخ محمد

سعید بن شیخ نور اللہ بن شیخ حسن علی بن شیخ عبدالحسن بن شیخ بدر الدین بن شیخ عبدالوہاب

بن شیخ داود خرمی بن شیخ عمر الدین بن شیخ محمد زمان بن شیخ غلام رسول بن شیخ احمد خاں بن

شیخ عبدالعزیز بن شیخ غلام حیدر بن شیخ غلام قادر بن شیخ مظفر شاہ بن شیخ اعظم شاہ بن شیخ

جلال دین بن شیخ شرف دین بن شیخ نظام الدین بن شیخ قطب دین بن حضرت محمد حنیف

بن حضرت علی کرم اللہ وجہہ بن ابو طالب بن عبدالمطلب بن ہاشم بن عبدمناف بن قصی

بن کلاب بن مرہ بن کعب بن لوئی بن غالب بن مہر دین مالک بن نذر بن خرمیہ بن

مدرقہ بن الیاس بن مفر بن براء بن معد بن عدنانک

بزم دیاں پنجابی کتاباں

سہ ماہیت	اشاعتی نمبر	مصنف / مرقب	کتاب داناں	نمبر شمار
1980	ISBN-969-8082-09-3	میاں ظفر مقبول	سی مولا شاہ	(1)
1985	ISBN-969-8082-08-5	میاں ظفر مقبول	چوہاں (انشائیے)	(2)
1988-95	ISBN-969-8082-07-7	میاں ظفر مقبول	نوداں (مجموعہ کلام)	(3)
1987-95	ISBN-969-8082-06-9	میاں ظفر مقبول	نکھیں نکھیں آگیا (کافیاں مولا شاہ)	(4)
1988-90-96	ISBN-969-8082-05-0	میاں محمد طویل منظر / میاں ظفر مقبول	نوائے منظر (مجموعہ کلام)	(5)
1988-95	ISBN-969-8082-04-2	میاں ظفر مقبول	گفت گلزار (سی حرفیاں سائیں مولا شاہ)	(6)
1988-96	ISBN-969-8082-03-4	میاں ظفر مقبول	پھر کھیاں زماں (بارہ ماہے سائیں مولا شاہ)	(7)
1990	ISBN-969-8082-02-6	میاں ظفر مقبول	تخت حجاز دا (تخوم بخاری)	(8)
1992	ISBN-969-8082-10-7	میاں ظفر مقبول	سائیں مولا شاہ واقعہ بکامل بشنو	(9)
1993	ISBN-969-8082-12-7	میاں ظفر مقبول	بول جھدی (سائیں جھدر شاہ وی حیاتی تے شاعری)	(10)
1999	ISBN-969-8082-15-8	میاں ظفر مقبول	الہی انکریم ﷺ (سیرت الہیہ روایات)	(11)
2000-01	ISBN-969-8082-17-4	میاں ظفر مقبول	نام مالی تیرا ﷺ (نعتاں)	(12)
2002	ISBN-969-8082-14-X	میاں ظفر مقبول	میں دوج میں (کافیاں - محمد شریف)	(13)
2003	ISBN-969-8082-20-4	سائیں عبدالعزیز	شمرہ نوشاہیاں مع ہاراں امام	(14)
2008	ISBN-978-969-8082-29-1	تخوم بخاری	مکافہ (غزلاں)	(15)
2008	ISBN-978-969-8082-27-7	ڈاکٹر عظمت اللہ عظمت	وساں (نعتاں، غزلاں)	(16)
2009	ISBN-978-969-8082-33-8	ڈاکٹر حفیظ احمد	نعتاں دا مکمل	(17)
2009	ISBN-978-969-8082-34-5	چاچا محمد یوسف	روگ الاڑا	(18)
2009	ISBN-978-969-8082-34-5	سلطان کھاروی	دانتھو (شاعری)	(19)
2009	ISBN-978-969-8082-37-6	ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	شہباز دیاں گلاں (انٹرویو)	(20)
2010	ISBN-978-969-8082-38-3	چاودید عارف	انھرو آپ دلیلاں (غزلاں)	(21)
2010	ISBN-978-969-8082-36-9	بشیرا دا	آسان غزلاں	(22)
2010	ISBN-978-969-8082-43-7	ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ظفرانے (انشائیے)	(23)
2011	ISBN-978-969-8082-44-4	فلک شیر تبسم	سوچاں وی ہنگل (شاعری)	(24)
2011	ISBN-978-969-8082-45-1	فیاض قرشی	کھنڈ بھڑولی (شاعری)	(25)

ہزم کی اردو کتب

نمبر شمار	کتاب کا نام	مصنف / مرتب	اشاعتی نمبر	اشاعت
(1)	ہاتوں ہاتوں میں	(اردو انشائیہ) پروفیسر میاں مقبول احمد	ISBN-969-8082-01-8	1989
(2)	ہاتوں میں ہاتیں	(اردو انشائیہ) پروفیسر میاں مقبول احمد	ISBN-969-8082-00-X	1990
(3)	مرزا صاحبان (ص 336)	(ایچ ایل ایل) سائیں مولانا شاہد میاں ظفر مقبول	ISBN-969-8082-21-2	2004
(4)	ست گنج آری نامہ مولانا شاہد عرف زہرہ مشتری (اردو ترجمہ)	سائیں مولانا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-969-8082-23-9	2007
(5)	مرزا صاحبان (ص 448)	(اردو ترجمہ) سائیں مولانا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-978-969-8082-26-0	2007
(6)	کسی ہنوں	(اردو ترجمہ) سائیں مولانا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-978-969-8082-22-0	2008
(7)	بکال ہنوں	(اردو ترجمہ) سائیں مولانا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-978-969-8082-28-4	2008
(8)	ہات سے ہاتیں	پروفیسر میاں مقبول احمد	ISBN-978-969-8082-25-0	2008
(9)	دہراں بڑے ہیں راستے	جاوید عارف	ISBN-978-969-8082-32-1	2009
(10)	کچھ عشق کیا کچھ کام کیا	(سفر نامہ) جاوید عارف	ISBN-978-969-8082-39-0	2010
(11)	میاں محمد اسماعیل منظر کی قومی وطنی شاعری	(تحقیق و تنقید) گل رخ طوٹی	ISBN-978-969-8082-41-3	2010
(12)	ڈاکٹر میاں ظفر مقبول کی ادبی خدمات -	(تحقیق و تنقید) سیدہ سعدیہ ضیاء	ISBN-978-969-8082-40-6	2010
(13)	پروفیسر میاں مقبول احمد کی انشائیہ نگاری	(تحقیق و تنقید) سحر حفیظہ	ISBN-978-969-8082-42-0	2011
(14)	مری آنکھیں سلگتی ہیں	(اردو نثر) جاوید عارف	ISBN-978-969-8082-46-8	2011
(15)	دہستان ادکاڑہ	(تحقیق و تنقید) جاوید عارف	ISBN-978-969-8082-47-5	2011
(14)	ہیر درانجھا	(اردو ترجمہ) سائیں مولانا شاہد ڈاکٹر میاں ظفر مقبول	ISBN-978-969-8082-29-1	—

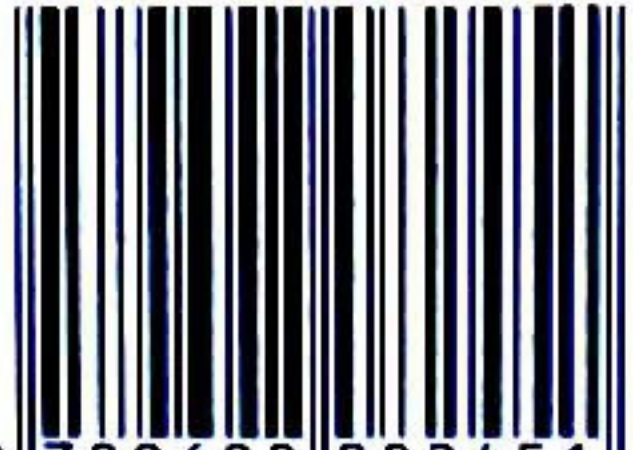
جس اولاد لئی چند ہلکوئی چھڈ تینوں اُس جانا
کلنوں تیریاں گس اوہنان مُشکاں سٹ قبر وچ آنا
قلاں دا میلہ وانگ ولیمیاں اکھیں کسے نہ اتھرو

اکھیاں نوٹن جس دن ماپے پیندا وکھ وکھیرا
مڑ قلاں تے بولی لگدی اے تیرا اوہ میرا
اُس ویلے جی بچھدا جیویں دانے بھٹھ بھٹھیاں
سُچل سائیاں چھیتی بوہوڑیں ٹھاہر کتے نہ پاواں

567

19/75

ISBN 978-969-8082-45-1

9 789698 082451